

500.421

MHCZ. 960

~~23.369~~

VASÁRNAPI

UJSÁG

1866.

Felelős szerkesztő:

PÁKH ALBERT.

4404

Kiadó-tulajdonos:

HECKENAST GUSZTAV.

*Leol fata P. Francisci Senter Weclorin
Bibliotheca Rom. Magy. Orar Schol. Piarum.*

PEST, 1866.

NYOMATOTT HECKENAST GUSZTÁVNÁL.

Egyetem-utca 4-dik szám alatt.

A „Vasárnapi Ujság“ 1866. évi folyamának tartalma.

a) Képek és rajzok jegyzéke.

I. Arczképek.		II. Történelmi képek.		b) Külföldiek.	
a) Hazaiak.		a) Hazaiak.		b) Külföldiek.	
Deák Ferencz	1	Ó Felsége bevonulása Budapestre	3	Salamon tornya (Visegrád alatt) K. G.	41
Osvai Ferencz	2	Az országgyűlés megnyitása	3	Kusma-hegy Keleti G.	43
Gróf Andrásey Gyula	3	Csaászárné ő Felsége magyar hölgyek körében	13	Egresi mézskóványák. Kallós K.	44
Hosszu József	4	Liszt F., IX. Pius és Antonelli	12	Garam-Zseliz helysége Greguss J.	47
József főherczeg nádor	5	Custozai sáncok ostroma	28	Garam-zselizi nagy tölgyfa. Greguss	48
Erzsébet császárné	6	Körhízi vonatok	31	Kokova helysége. Keleti G.	49
Mikó Mihály	7	Olasz hadifoglyok Pesten	31	Dömös falu. Keleti G.	50
Dr. Seeburger János	8	Sebesült katonák Pesten	32	Ompoly völgye. Keleti G.	51
Kiss Károly	9	Porosz hadsereg fővezérei	33	Szent-Benedek (Bars) Greguss J.	52
Gróf Tökölyi Imre	10	Olasz-tírol csatáiról	33	Barlanglakások a Gellérthegyben	52
Gaal József	11	Benedek tábornoka	34	Zala-Egerszeg	52
Tisza László	12	Jicsini hid ostroma	34	b) Külföldiek.	
Horkai Antal	12	Hesszeni v. fejedelem Magdeburgban	36	Spielberg vára	17
Bömches Frigyes	13	Lissai tengeri csata	37	Vasco de Gama szobra, Cintra mellett Keleti G.	22
Dr. Lumniczky Sándor	14	Lamacsi (pozsonyi) útközet	38	Niagara-zuhatag	42
Kralovszky György	15	Nachod főtere a háboru alatt	39	» » térképe	46
Jedlik Anyos	16	Török szerb függel. háboruból	47	Uzicza vára Szerbiában	46
Beszédes József	17	III. Táj- és utiképek.		Uziczai török törvénysek	46
Strozsmayer püspök	18	a) Hazaiak.		De la Prosa szálloda a Sz.-Gothárd hegyén	51
Báró Eötvös József	19	Szirki bányászlat (Gömör)	4	IV. Építészeti, emlékművek, régiségek.	
Pauli-Markovics Ilka	20	Vereczke (Bereg)	4	a) Hazaiak.	
Gróf Kun Gothárd	21	Décs város (Erdély)	9	Uj háznagyok Pesten	1
Weber Henrik	22	Murányvár romjai Keleti G.	10	Pest városi vigadó külseje	2
Horváth Boldizsár	23	Szatraczenai völgy Keleti G.	12	» » nagy terme	2
Suhaj Imre	24	Arva vára Keleti G.	13	Bebek Gy. síremléke Görögön	4
Szentkirályi Mór	25	Budai sárosvárdó: 1. hajdan. 2. jelenleg. 3. a Dunáról tekintve	16	Magyar akad. palota szobrai: Galilei, Descartes, Raphael	6
Székely Bertalan	26	Budai zugliget: Főcsán M. V.	18	Budai kir. palota udvartere M. V.	7
Melczér István	28	Keresdi vár Keleti G.	19	M. Zsákdői kath. templom	8
Ostrovzky József	30	Livingstone afrikai utazásából: Csillagvölgy Keleti G.	23	Viski ref. templom M. V.	9
Fehér Márton	32	I. Harez egy oroszánál	24	Kassai vasuti indóház M. V.	11
Zádor György	34	II. Vad bivalyok támadása	25	Kassai Sz. Mihály kápolna M. V.	11
Kun Bertalan	35	III. Hopo-vadászat	26	Pécsi török mecset. Greguss J.	14
Kitonich János	36	IV. Elefánt-vadászat	27	Pannonia-gőzmalom Pesten	15
Czuczor Gergely	37	Vásáros-Namény M. V.	24	Izsó M. Széchenyi szobormintája. Székely B.	15
Herepei Károly	38	Kendi-Lónai körösfa	25	H. Böszörményi iskola	17
If. Mándy Péter	39	Gömörmezei vázlatok:	27	Györi ev. egyh. épületek	20
Hajnik Károly	41	1. Kövi régi templom	28	Szászvárosi gymnasium	21
Scitovszky János	43	2. Ráhoi várkastély	29	Pesti vasuti indóház	23
Báró Kemény Zsigmond	46	3. Jolsvai kath. templom	30	Miklósfalvi egyházi épületek	23
Báró Beust Frigyes	46	4. Dobsinai népviselet	31	Ó-budai hajógyárból	38
Báró Zap. Andrásegyházi	47	Uj-Fehértó	31	Mikosdi kastély. Gr. J.	39
Mányk Ernesztina	48	Békés-Csaba főpiacza	29	Nagyzebeni orsz. téholyda Gr. J.	40
Tóth Vilmos	49	Lednicz vára	31	Sz. Gróti kastély. Greguss J.	44
Asbóth Sándor	50	Kochmeister nyárilaka Budán	32	Jándi ref. templom. M. V.	45
Cserecsény István	50	Keszthelyi Hévíz	32	Alvinczy síremléke Budán. Gr. J.	45
Horváth Cyrill	51	A pesti állatkertből:	35	Déai ref. templom. M. V.	46
Balla Károly	52	1. Bagolyvár	35	Szendrói ref. templom. M. V.	48
b) Külföldiek.		2. Medvebarlang. 3. Orvadarok röpdeje	36	Korponai őstörny. Greguss J.	48
II. Leopold belga király	9	4. Majomház. 5. Tó és környéke	37	Pesti evang. templom	49
János szász király	27	Csicso vára	35	Izsó M. Csokonai-szobormintája. Székely B.	52
Gróf Bismark	31	b) Szöveg.		2. Elbeszélések, genreképek.	
Báró Moltke tábornok	33	1. Elmékedések, értekezések, fejtegetések.		A szakál. Rónaséki	
De Moustier marquis	42	Az u. n. nazarénusokról. Szél Farkas Lap	5	Az ember nem kora. (Nöggerath ut.) K. Elek	263, 274, 287
Dreyse Miklós	45	Házasságok vérkonok között B. L.	15	Idegen hangzású családnevek magyartása. Mártonffy K.	265
b) Külföldiek.		A francia időségi sajtó. Irányi D. 31. 41	41	Az újabb lőfegyverek s hadművészet Agnes asszony, Arany J. után Székely Bertalantól	311
II. Leopold belga király	9	Házassági szertartás a rómaiaknál. Mitrovics B.	77	Viesszapillatás a gőzérő történetére. Halász Imre	311, 326, 338
János szász király	27	Az ember és a természet művei. B. L.	78	Vázlatok a hadászat köréből 326, 335, 347	347
Gróf Bismark	31	Csokonai mint szójutó. Varró S.	89	Tanulások a jelen történetéből. K. L.	378, 385
Báró Moltke tábornok	33	Nehány szó a régi sirokról. Lehotsky T.	101	Hogyan mentünk meg a hazát. K. L.	410, 431
De Moustier marquis	42	B. Amade L. egy régi költeménye. Martonfalvai E.	102	Miért nincs elég képzett mezei gazdák. P-y A.	433
Dreyse Miklós	45	Tengerészeti ismeretek újabb haladásra. Kenessey Albert	113	A jövő háboruja. V. J.	504
b) Külföldiek.		Hirlapok a kerucvilágban. Thaly K.	122, 138	Hirlapirodalmunk a 19. században. V. közlés. (1850-53.) Széchenyi J.	519, 530, 543, 561, 574, 583
II. Leopold belga király	9	Az aqua toffana. Kis Elek	142	A magyar köznépi babonái. Molnár J.	523, 535
János szász király	27	Az alföldön divatozó babonák. Tar-nóczy I.	154	Három nép egy megyében. Rónai S.	558, 570, 582
Gróf Bismark	31	Izsó M. Széchenyi szobormintája (képpel)	177	Istenítéletek. -br-yi-s.	562, 575, 586
Báró Moltke tábornok	33	Kiméljük a ragadozó állatokat. Pod-braczky A.	178, 189	Miért nincs elég képzett magyar erdő-nyí D.	610
De Moustier marquis	42	A debreczeni színház új fordulópontra	190	Az aquarium. Dr. Samolay	618, 634
Dreyse Miklós	45	Az előítélet hatalma. B. L.	216	A Mondolatpör. Eötvös L.	637
b) Külföldiek.		A szellemi élet központosítása. Irányi D.	218	3. Költemények.	
II. Leopold belga király	9	Egy népmeséről. K. Kálmán	242	Benedek Aladár: Falun	122
János szász király	27	Kivitel kereskedésünk. Irányi D.	242	» » Falu és város	—
Gróf Bismark	31	A szaglás esztetikája. B. L.	244	Biró Antal: Szádvár bevétel	322
Báró Moltke tábornok	33	b) Szöveg.		2. Elbeszélések, genreképek.	
De Moustier marquis	42	1. Elmékedések, értekezések, fejtegetések.		A kortesvilág eredete. Pálffy Albert. Lap	
Dreyse Miklós	45	Az u. n. nazarénusokról. Szél Farkas Lap		2, 14, 26, 38, 50, 62, 74, 86	
b) Külföldiek.		Házasságok vérkonok között B. L.		Egy anya. Gyulai Pál	
II. Leopold belga király	9	A francia időségi sajtó. Irányi D. 31. 41		Három híres táncmulatság P. J.	
János szász király	27	Házassági szertartás a rómaiaknál. Mitrovics B.		Kis Károly és Szontagh Gusztáv életéből. Kp.	
Gróf Bismark	31	Az ember és a természet művei. B. L.		Egy paesirta eletrajza. K. O.	
Báró Moltke tábornok	33	Csokonai mint szójutó. Varró S.		Egy debreczeni misztérium. Közli	
De Moustier marquis	42	Nehány szó a régi sirokról. Lehotsky T.		Szathmáry K.	
Dreyse Miklós	45	B. Amade L. egy régi költeménye. Martonfalvai E.		Egy falusi malom az alföldön. Szivocs Géza	
b) Külföldiek.		Tengerészeti ismeretek újabb haladásra. Kenessey Albert		Az elővédet ház. K.	
II. Leopold belga király	9	Hirlapok a kerucvilágban. Thaly K.		Turkoman kegyesség. Vámbéry A.	
János szász király	27	Az aqua toffana. Kis Elek		A washingtoni kongresszus	
Gróf Bismark	31	Az alföldön divatozó babonák. Tar-nóczy I.		A tenger szörnye (polyp.) Hugo V.	
Báró Moltke tábornok	33	Izsó M. Széchenyi szobormintája (képpel)		Egy utazás a Mississippin (angol bevezetés). Györy Vilm. 310, 322, 334, 346, 358, 370	
De Moustier marquis	42	Kiméljük a ragadozó állatokat. Pod-braczky A.		Életképek háborus országokból	
Dreyse Miklós	45	A debreczeni színház új fordulópontra		Balatonfüredi élet. Csallán Péter	
b) Külföldiek.		Az előítélet hatalma. B. L.		A kakassai dalárda. Bartalus I. 594, 606, 618	
II. Leopold belga király	9	A szellemi élet központosítása. Irányi D.		Karácsony esteje. Forgó János	
János szász király	27	Egy népmeséről. K. Kálmán		Benedek Aladár: Falun	
Gróf Bismark	31	Kivitel kereskedésünk. Irányi D.		» » Falu és város	
Báró Moltke tábornok	33	A szaglás esztetikája. B. L.		Biró Antal: Szádvár bevétel	
De Moustier marquis	42	b) Szöveg.		2. Elbeszélések, genreképek.	
Dreyse Miklós	45	1. Elmékedések, értekezések, fejtegetések.		A kortesvilág eredete. Pálffy Albert. Lap	
b) Külföldiek.		Az u. n. nazarénusokról. Szél Farkas Lap		2, 14, 26, 38, 50, 62, 74, 86	
II. Leopold belga király	9	Házasságok vérkonok között B. L.		Egy anya. Gyulai Pál	
János szász király	27	A francia időségi sajtó. Irányi D. 31. 41		Három híres táncmulatság P. J.	
Gróf Bismark	31	Házassági szertartás a rómaiaknál. Mitrovics B.		Kis Károly és Szontagh Gusztáv életéből. Kp.	
Báró Moltke tábornok	33	Az ember és a természet művei. B. L.		Egy paesirta eletrajza. K. O.	
De Moustier marquis	42	Csokonai mint szójutó. Varró S.		Egy debreczeni misztérium. Közli	
Dreyse Miklós	45	Nehány szó a régi sirokról. Lehotsky T.		Szathmáry K.	
b) Külföldiek.		B. Amade L. egy régi költeménye. Martonfalvai E.		Egy falusi malom az alföldön. Szivocs Géza	
II. Leopold belga király	9	Tengerészeti ismeretek újabb haladásra. Kenessey Albert		Az elővédet ház. K.	
János szász király	27	Hirlapok a kerucvilágban. Thaly K.		Turkoman kegyesség. Vámbéry A.	
Gróf Bismark	31	Az aqua toffana. Kis Elek		A washingtoni kongresszus	
Báró Moltke tábornok	33	Az alföldön divatozó babonák. Tar-nóczy I.		A tenger szörnye (polyp.) Hugo V.	
De Moustier marquis	42	Izsó M. Széchenyi szobormintája (képpel)		Egy utazás a Mississippin (angol bevezetés). Györy Vilm. 310, 322, 334, 346, 358, 370	
Dreyse Miklós	45	Kiméljük a ragadozó állatokat. Pod-braczky A.		Életképek háborus országokból	
b) Külföldiek.		A debreczeni színház új fordulópontra		Balatonfüredi élet. Csallán Péter	
II. Leopold belga király	9	Az előítélet hatalma. B. L.		A kakassai dalárda. Bartalus I. 594, 606, 618	
János szász király	27	A szellemi élet központosítása. Irányi D.		Karácsony esteje. Forgó János	
Gróf Bismark	31	Egy népmeséről. K. Kálmán		Benedek Aladár: Falun	
Báró Moltke tábornok	33	Kivitel kereskedésünk. Irányi D.		» » Falu és város	
De Moustier marquis	42	A szaglás esztetikája. B. L.		Biró Antal: Szádvár bevétel	
Dreyse Miklós	45	b) Szöveg.		2. Elbeszélések, genreképek.	
b) Külföldiek.		1. Elmékedések, értekezések, fejtegetések.		A kortesvilág eredete. Pálffy Albert. Lap	
II. Leopold belga király	9	Az u. n. nazarénusokról. Szél Farkas Lap		2, 14, 26, 38, 50, 62, 74, 86	
János szász király	27	Házasságok vérkonok között B. L.		Egy anya. Gyulai Pál	
Gróf Bismark	31	A francia időségi sajtó. Irányi D. 31. 41		Három híres táncmulatság P. J.	
Báró Moltke tábornok	33	Házassági szertartás a rómaiaknál. Mitrovics B.		Kis Károly és Szontagh Gusztáv életéből. Kp.	
De Moustier marquis	42	Az ember és a természet művei. B. L.		Egy paesirta eletrajza. K. O.	
Dreyse Miklós	45	Csokonai mint szójutó. Varró S.		Egy debreczeni misztérium. Közli	
b) Külföldiek.		Nehány szó a régi sirokról. Lehotsky T.		Szathmáry K.	
II. Leopold belga király	9	B. Amade L. egy régi költeménye. Martonfalvai E.		Egy falusi malom az alföldön. Szivocs Géza	
János szász király	27	Tengerészeti ismeretek újabb haladásra. Kenessey Albert		Az elővédet ház. K.	
Gróf Bismark	31	Hirlapok a kerucvilágban. Thaly K.		Turkoman kegyesség. Vámbéry A.	
Báró Moltke tábornok	33	Az aqua toffana. Kis Elek		A washingtoni kongresszus	
De Moustier marquis	42	Az alföldön divatozó babonák. Tar-nóczy I.		A tenger szörnye (polyp.) Hugo V.	
Dreyse Miklós	45	Izsó M. Széchenyi szobormintája (képpel)		Egy utazás a Mississippin (angol bevezetés). Györy Vilm. 310, 322, 334, 346, 358, 370	
b) Külföldiek.		Kiméljük a ragadozó állatokat. Pod-braczky A.		Életképek háborus országokból	
II. Leopold belga király	9	A debreczeni színház új fordulópontra		Balatonfüredi élet. Csallán Péter	
János szász király	27	Az előítélet hatalma. B. L.		A kakassai dalárda. Bartalus I. 594, 606, 618	
Gróf Bismark	31	A szellemi élet központosítása. Irányi D.		Karácsony esteje. Forgó János	
Báró Moltke tábornok	33	Egy népmeséről. K. Kálmán		Benedek Aladár: Falun	
De Moustier marquis					

Pájer Antal: Egy áldomás	Lap 634
Rajka Teréz: Anyám sirjánál	174
Vigasztalás	370
Sándor Károly: Hullnak, hullnak	406
Sós Miklós: Koszorúk	298
Sötét vagyok	466
Fésket rak a madár	466
Szász Béla: Ablakomban	346
A mi három szobánk	582
Szász Kár.: Levél Szemere Miklóshoz	478
Szemere Miklós: Meghaltam	62
Szobám legyező	238
Urkodás	358
Terhes Barna: Leng a zászló	634
Thaly Kálmán: Tököllyi Bithyniában	110
Tököllyi bujdosói	594
Tolnay Lajos: Esik eső	274
Tompa Mihály: Novemberben 1865	38
Egy könyv olvasása közben	198
Torkos László: Temetésnél	74
Zichy Antal: Elegia Gyulai Pálné halálára	490
Zilahy Imre: Deák Ferenczhez	98
Az Isten	286
Rege	393
Három éj	558

4. Élet- és jellemrajzok.

Deák Ferencz (arckép)	1
Ocsvai Ferencz (arckép)	13
Gr. Andrássy Gyula (arckép)	25
Hosszu József (arckép)	36
József főisp. nádor (arckép)	49, 63
Erszékhet császárné (arckép)	61
Mikó Mihály (arckép)	73
Dr. Seeburger János (arckép)	85
Kis Károly (arckép)	97
II. Leopold belga király (arckép)	100
Gr. Tököllyi Imre (arckép)	109
Gaal József (arckép)	121
Tisza László (arckép)	137
Horkai Antal (arckép)	140
Bömböcsy Ferencz (arckép)	149
Liszt Ferencz, IX. Pius és Antonelli (kép)	152
Dr. Lumniczer Sándor (arckép)	161
Kralovszky György (arckép)	173
Jedlik Anyos (arckép)	185
Beszédes József (arckép)	197
Stroszmayr püspök (arckép)	213
B. Eötvös József (arckép)	225
Pauli-Markovics Ika (arckép)	237
Gr. Kun Gothárd (arckép)	249
Weber Henrik (arckép)	261
Horváth Boldizsár (arckép)	273
Suhaj Imre (arckép)	285
Szentkirályi Móricz (arckép)	297
Székely Bertalan (arckép)	309
János szász király (arckép)	321
Kellemesi József István (arckép)	333
Osztrómszky József (arckép)	359
Gróf Bismark (arckép)	369
H. Böszörményi iskola (arckép)	381
B. Molnár táborkor (arckép)	393
A porosz hadsereg fővezérei (képpel)	395
Zádor György (arckép)	405
Benedek tábornoka (képpel)	407
Kun Bertalan (arckép)	417
Petőfi jellemrajzához. Gyulai P. 418, 430	418, 430
Kitoncz János (arckép)	429
Czuczor Gergely (arckép)	441
Herepei Károly (arckép)	453
Id. Mándy Péter (arckép)	465
Jászberényi Pál, magyar bujdosó a 17. századból. Balogh F. 467, 478	467, 478
Hajnik Károly (arckép)	489
De Moustier marquis (arckép)	501
Schöteny K. János (arckép)	513
B. Kemény Zsigmond (arckép)	529
Drozsas Miklós (arckép)	541
B. Beust Frigyes (arckép)	557
B. Zay András (arckép) Thaly K. 569	569
Mányik Ernesztina (arckép)	581
Tóth Vilmos (arckép)	593
Asbóth Sándor (arckép)	605
Cserenyés István (arckép)	608
Horváth Cyrill (arckép)	617
Egy jubilaris magy. szerkesztő (Balla Károly arcképe)	636

5. Történelem, régiségek és rokon tárgyak.

Múlt századból magyar hősök:	
15. Neuzeméry Ferencz	18
16. B. Oskay József, 17. Piacsek Károly	54
18. Kulnek András. — 19. Kosztolányi L.	78
20. B. Vécsey Sziberg	90
Visszapillantás a decemberi napokra (2 kép)	80
A budai emléktáblák ügyében Dr. Arányi L.	90
Bebek Gy. síremléke Görögön (rajzzal)	39
Ruchiet M.	42
Fouri könyha 1710. Arvai Teórék Gy.	45
Magyar Tripartitum. K. Teórék Gy.	67
Ó Felsőégek Budapesten	67
Császárné ó Fels. a magyar hölgyek körében (képpel)	140

A murányi várról. Bodon Ábr.	Lap 143
A magyarorsz. legújabb régészeti felfedezések I., II., III., IV. 162, 174, 186	166
A régi rómaiak lakházai. Osváth L.	298
Lakonpaki útközet és síremlék. Nagy Imre	299
Custozai csata (képpel)	336
Körházi vonat a csatáról (képpel)	361
VI. Károly szabad levele. Gr. Zay K.	363
Olasz hadifoglyok Pesten (képpel)	373
A katalauni hun csatáról. Balogh Ferencz	383
Sebesült katonák Pesten (képpel)	385
110 Utinija és a flagollánusok. Tar G.	394, 406
Az olasz-tirol csatáról (képpel)	397
A jicsini csata (képpel)	409
Barbay István felújíró fejtője. Szombathi F. 409, 421, 438.	409
Trónvesztett fejedelmek (képpel)	446, 458
A fekete halál Európában	435
A lissai tengeri csata (képpel)	443
Az írás történetéből (rajzokkal) Szinnyei J.	456, 466
Lamaesi (poszonyi) útközet (képpel)	455
Nachod városa a háború alatt (képpel)	468
Archaeol. kirándulás Budapest vidékén. Havasi Béla	506, 522, 534
A csatamező hiénái (képpel)	521
A török-szerb háborúból (képpel)	572
Bezerédy Imre elfogatása. Chernel K.	598

6. Hazai táj- és néprajzok, közintézetek, népszokások, műtárgyak.

Az új házépítés Pesten (képpel)	4
A pesti vígadó-épület (2 képpel)	16
Bányaigazg. lak Szirtzen (képpel)	40
Vereczke (képpel)	40
A budai koronaország (képpel)	52
Budapesti banderim (képpel)	52
M. akademia szobrai (Galliei, Descartes, Raphael alakjai)	64
Budai kir. palota (képpel)	76
M. Zsázkódi kath. templom (képpel)	88
Deák város Erdélyben (képpel)	100
Viski ref. templom (képpel)	100
Murányvár romjai (képpel)	113
Kassai indóház és Sz. Mihály kápolna (2 képpel)	125
Sztraczenai völgy (képpel)	141
Árva vára (képpel)	152
Pécs és vidéke (képpel)	164
Rozália hegy, Sopron. Kápolnai.	175
Pannonia gőzmalom (képpel)	175
Budai sárosfürdő (8 képpel)	187
Az erdélyi szászok (2 képpel) Fehér Jákó L. II.	199, 214
H. Böszörményi iskola (képpel)	201
Vörösmarty-tér Székes-Fehérvárott (2 kép)	215
Debreczen, egy dunántúli előtt. Ráczkevi	218
Budai zugliget (2 képpel) Forgó J.	228
Győri ev. egyház épületei (képpel)	241
Ráth K.	252
Szászvárosi m. gymnasium (képpel)	252
Keresztvári vár (képpel) Deák F.	275
Pesti indóház (képpel)	276
Vásáros-Namény (képpel)	290
Előpataki fürdő. Gergely L.	290
Kendi-lónai kőrösa (kép)	300
Koronai fürdő. Jakab Elek 313, 327, 339	313, 327, 339
Kemencsaljai képek I. (kép)	324
II. Kis-dömölki pajta. Magasi. Tandor	397
Gömörmezei vázlatok:	
1. Kövi-templom (képpel)	337
2. Ráthó várkastély (képpel)	349
3. Jolsvai kath. templom (képpel)	360
4. Dobsina város (képpel)	371
Uj-Fehértó (képpel)	387
Békés-Csaba (képpel)	348
Lednicz vára (képpel)	372
Kochmeister nyárihaza Budán (képpel)	383
Keszthelyi hévíz (képpel)	384
Caicsóvára (képpel)	420
Miklósfalvi egyh. épületek (képpel)	459
Óbuda-hajógyár (képpel) Kenessey A.	457
Miklósi vár (képpel)	468
Erdélyi országos tételhaza (képpel)	479
Baja városa (képpel) Cairfus F.	480
A visegrádi romok közt (képpel)	493
Forgó J.	493
Kusma hegy, Erdély. (képpel) D. F.	521
Sz. Gróthi kastély (képpel)	531
Egri méz kőbányák (képpel) Kalós K.	532
Jándi reform. templom (képpel) Lehoczky T.	544
Alvinczy síremléke Budán (képpel)	545
Dédai reform. templom (képpel) Lehoczky T.	561
Garam-Zseliz (2 képpel)	572
Korpona (2 képpel)	584
Kokova vidéke (képpel)	596
A pesti ev. templom (képpel)	596

Dömös helység (képpel)	Lap 975
Ompoly völgye (képpel) Lukács B.	607
Sz.-Benedek (Bars) képpel	622
Csokonai szoborneműtani Iszótól (kép)	633
Barlanglakások a Gellérthegyen (kép)	636
Zala-Egerszeg (képpel)	637

7. Általános nép- és országisme.

A maorik fegyvertáncza (képpel)	4
Lónonatu vaspálya Bécsben (képpel)	40
Brüsseli városnév (képpel)	64
Keleti élet. Vámbéry ut. Kun Pál 99, 114	114
Farsangi lövészeny Rómában (kép)	123
A föld legújabb szülője, Szantorin sziget (képpel)	164
Europa legmagasabb hegye (képpel)	175
Angol követség Jedóban. Kun Pál	178
Spielberg vára (képpel)	200
Úti vizlatok Portugáliából (képpel)	200
Dr. Mendel Lajos	263
Németországi uti naplóműből (Szenci Molnár A. emléke) Balogh Ferencz	277
Livingston délafrikai utazásából:	
1. Hárz egy oroszlanál (képpel)	288
2. Vad bivalyok támadása (képpel)	299
3. Hopo-vadászat (képpel)	313
4. Elefánt-vadászat (képpel)	324
Vihar közben a havasokon (képpel)	360
Persa rabszolga a turkomanok közt (képpel)	420
A chálóni állandó tábor. Gy. V.	442
A Fehérláz Washingtonban (képpel)	477
Kirándulás a Niagara-zuhathoz (2 képpel) László Károly	490, 502, 518
Turkoman rablók (képpel)	492
Szerbiai képek (2 képpel)	560
A párisi világiállítási palotája	611
De la Prosa a Sz.-Gothárdon (kép)	621

8. Természettudomány, ipar, gazdaság és rokon.

A testek oszthatósága. B. L.	3
Zsáktartó készülék (rajzzal)	19
Képek az állatvilágból. Gróf László Kálmán:	
1. A sólyom (képpel)	32
2. Hölgy- és házi menyét (képpel)	55
3. A kánya (képpel)	165
4. A vadmacska	203
5. A farkas (képpel)	229
6. A czinke	297
A tenger ezüsttartalma B. L.	43
Időjárás Rónaszéki	43
Elefánt a fogságban (képpel)	75
A mákfélék és a mákony. Dr. Sz.	78, 90
Légneműtani vasut Londonban (képpel)	87
Sörényes juhok (képpel)	113
Az esőről. Dr. S. J.	226
Munkács szőlőzete a borászata	227
A méh birodalom (rajzzal) Tar G.	153, 166
Mi az a hasonszenv?	155
A fák életkora. Kis Elek	187, 202
Ásványtermelés és bányáipar Huszár K.	230, 239, 258
Állatok az ósvilágból (2 képpel)	240
1. Barlangi medve. 2. Óriásnyíl	240
A gyémántfűrész (képpel)	264
Észtergub és olcsóbb táplálkozás. B. L.	275
Szivaschalszók (képpel)	276
A pesti állatkert. L.	302
Burgonya mint élelmi szer B. L.	314
Bukovinai vaspálya (képpel)	347
A Tiszavidéke és csatornázata. K. L.	350
Uj gyógyfürdő	361
A kukoricatermelés új módja. Somosi M.	351
Gyúntás puskák (rajzokkal)	369
Javitott ugorka gyalu (rajzzal)	363
Vastag és veszélyes balvelemény. Balla K.	382
A sószükség. Dr. Sikor	386
Képek a pesti állatkertből:	
1. Bagolyvár (képpel)	419
2. Medvebarlang. 3. Röpde (képpel)	432
4. Majomház. 5. Tó szárnyasai (képpel)	445
A keleti pestis és óvszerei. Bardocz L.	422
A tudósorvadász elterjedése	447
A mumia gabona. B. L.	459
A fészkek elterjedése. Bardocz L.	469, 481
Malomkő-iparunk	483
Vadász-ágyom (képpel)	505
Gyalogfenyű-boroka. Orvódi I. K.	507
A kolera terjesztő oka. Dr. Sikor	508
A tyuktojás és elterjedése. B. L.	523
Iranszarvasok a pesti állatkertben (képpel)	533
Fekete rémke a pesti állatkertben (képpel)	544
A heringfogás. Dr. S. J.	546
A méhszúrás és óvszerei. B. L.	547
Keeskek és juhok az állatkertben (képpel)	609
Mily hideget és meleget képes az ember kiállani	611
Maderspach maghámozó gépe (rajzzal)	621
Miben áll a fűvés. Bardocz L.	638

9. Vegyes tartalom.

Dumas és Petőfi	Lap 2
A magyar hírlapok 1866	6
A nagy klub Newyorkban László K.	18
Gr. Desseffi Emil halála	20
A párisi magyar egyetért. Ajtai A.	31
Gr. Sándor M. lovagkalandjai (képpel)	51
Tompa M. legújabb költeménye	66
Fővárosi képek. IX. Az olajos (képpel)	88
Statist. adatok Pozsonyból	114
Magyar iparos levele Párisból	115
A honi emlékek érdekében. Römer	139
Aradi dalrúnnepele tárgyában	143
Divat az öngyilkosságban. Dr. Sikor	167
Téli vadászok (képpel)	187
Magyar iparossegdek Párisban	218
Vörösmarty-ünnepele Sz. Fehérvárott	
Kunadgi	281
Kazinczy F. emlékei. Ráczkevi	243
Hogyan terem a magy. huszár (képpel)	253
Szilicei barlang elpusztult	265
Petőfinek egy ifjúkori levele. Nagy Imre	279
Somogyi juhász (képpel)	289
A szilicei jégbarlangról Benkő G.	291
A moldva-oláh ref. missio	291
Itató utasok (kép)	301
Nó és né. Mész Béla	303
Öngyilkosságok szaporodása	339
Csiszéri manifestum	340
Aratás (képpel)	345
Egryssy Gábor halála	373
Valami a közsöntérről. Melzer K.	386
Klanzal Gábor halála	387
Kisdődövidai krónika (Rapos)	398
Budai vinczellér. és kertészkepedze	419
Még egyszer a közsöntérről	423
A többfűjűség B. L.	435
Csokonai mint jóvendőmondó. Cs. Szatmári Károly	447
Régi közmondások K. L.	470
Városházi ünnepele Eledsen	482
Vasárnap delután (képpel) F. G.	492
Magyaros nászünnepely	494
Legnagyobb bajunk	495
Semmi sem új a nap alatt. Eötvös L.	508
Legfelsőbb kézirat	509
A hg. primás temetése	524
Egy közhasznú vállalat	586
Ádvent	587
Nehány szó a közép babonáiról. Csuda E.	599
A vízbefutakról	599
Karácsony	624
Vajda-Hunyad ügyében. Arányi L.	635
Az év végén. P. A.	640

10. Apróbb czikkek.

Még egyszer Attila chálóni gyűrűjéről. Römer F.	55
Régi levél 1519. évből. Gr. Zay K.	56
Régi török levele 1625-ből	67
Levél a „murányi Venus”-től. Sz. F.	79
Kurucz vezér sírja Lakompakon. Kápolnai	91
Kalászk az ókor hagyományából	103
Történelem-statisztikai kérdés. Gr. Zay Károly	114
Hol fekszik Valkómege és Gara helység? Dobreczen	128
Magyaros sziveség	139
Valkómege, Garavár Mitrovics Gy.	155
Gr. Károlyi Sándor levele 1743-ból	163
Valkómege Pálffy J.	166
Fogasztók egylete Pozsonyban	179
Vörösmarty szobor-ünnepele	204
Bukovinai magyarok insége	219
Biztosítási versenyés D. D.	255
Kisdődövidák szaporodnak. Rapos	267
Amerikába költöztek magyaroknak	279
Newyorki magyar klub tagjai	279
Nehány szó családneveinkről. Ráczkevi	303
A jöllét hanyatlása a vidéken	315
Földhitelbankok Oroszországban	327
A koronaherceg a nemz. muzumban	375
A magy. mérnökegyesület	387
Zenésztink ügyében. K. Z.	459
Sajátos mérgezési eset	471
Ipart érdeklő találmányok	496
Egy kis észrevétel. Szilgyi F.	535
Hendikvüli szüret a Hegyalján	548
Ellenészrevétel. Szilgyi J.	548
A balatoni kőfal ügyében. Römer	548
A „Homzavaria” kűgyűlése	563
Nazar-önnepele tölgyes	575
Régi erodeti kézirat és fűszálítás	611
Pátdat Csukás Eleknek. Molnár L.	623
Pátdat Bezerédy Imre elfogatásához	623
Egy öreg ur meséi	639

11. Eredeti levelezések.

Társlapunkban, a „Politikai Újdonságok” minden számban, a haza miújd minden vidékéről.

12. Állandó rovatok.

Vasárnapi beszélgetés 1, 2, 5 Irodalom és művészet. — Egyház és iskola. — Ipar, gazdaság, kereskedés. — Közintézetek, egyletek. — Közlekedés. — Mi újság. — Egyveleg. — Nemzeti színház. — Szerkesztői mondanivaló. — Sakjáték.

Pest, január 7-én 1866.

Deák Ferencz.

Deák Ferencz dicső hazánk fia jöletlaltarcz-képét veszik ez évi első számunkkal olvasóink. Gyönyörködünk nemes arczvonásai- ban azon férfianak, kinek nevé nagy és kicsiny, duszgadz és koldus határtalan tisztelettel ejti ki e hazában, ki nek híre mesz- sze tulajdja országunk határtárait, a kire e pillanatban nem csak a lajtántúli népek, de Európánemzeteinek millió tekintenek, tőle várván azon roppant nagy kérdések megoldását, melyektől az annyit szvenvedett ország, s a századosnyomas alól kibontakozott Ausztéria népeinek jövendő földi szerencséje, jóléte, nyugalma, csendessége és kifejlődése függ. Mi az, a mi egyes halandónak a nagyság, köztisztelet, elismerés és hála koszoruit megadja? A természettől adott magas tehetség, az ennek megfelelő tudományos készütség, a lángész és tetterő még nem vezet be az államférfit a nemzetek tulajdonokkal majdnem mindazok birnak, a kiket a sors keze országos ügyek vezetésével bizott meg. — A népszerűség?

rencse, ha a nép ismét hamar megszabadulhat tőle.

Az ily jellemeknek teljes, tökéletes ellentétét képezi a mi Deák Ferenczünk, a kinek nevét Magyarországon harmincz év óta a legelső sorban tiszteli, a kiben soha sem csalódott, a kinek hűségéről, hazafiaságáról és tántoríthatatlanságáról e hazának boldog és boldogtalan napjai egyaránt kétségbevonhatlan fényes tanuságot tesznek.

Az emberek sorsát intéző isteni Gondviselés más nemzeteket is megáldott a hazát mindenek fölött szerető államférfiakkal. Boldogabb országokban azonban a ragyogó talentumot, tudományt, ékesszólást és valódi lelki nagyságot legtöbbször anyagi jutalom, fényes rang, magas kitüntetés szokta követni. Nem mondjuk, hogy az ily elismerés csökkentheti az érdem becsét és értékét: de bizonyos az, hogy a hol a nemes lelkekre földi jutalom nem várhat, sőt a hatalmasok irigységének, üldözésének és bántalmainak teheti ki magát: ott a tiszta, önzéstelen hazafiság azon magasatos fénykörben fog előtűnik megjelenni, melybe a régi romlatlan világ történetírói helyezték legnagyobb embereiket.

Deák Ferencz tisztelt, szeretett embere volt az országnak már a pozsonyi országgyűlések idejében. Szavai mindig legnyomatékosabbak voltak a küzdő ellenzék sorában. 1848-ban a látszó siker csillamai őt el nem vakták, de azért az utolsó percig hiven teljesíté polgári kötelességét.

A szörnyű vihar elcsendesülése után, a midőn szeretteink sora oly megdőbentőleg megtriktak, a már-már halokló nemzetnek leirhatlan lelki vigasztalására szolgált, hogy megmaradt még közöttünk Deák Ferencz, a „haza bölcsé”, vezére, támasza és vigasztalója. A megpróbáltatások szörnyű napjai csak megerősíték a benne vetett bizalmat: most már be volt bizonyítva, hogy a ki az ő szavára épít, erős alapra rakja le reménye várát. Így történt, hogy 1861-ben, a midőn hazánk egéről a fekete borulatok tömegei elvonulni látszottak, minden szem Deák Ferencz profétái arcvonásaira figyelt.

Azon időben a magyar ember mély sebei még nem hegedtek be. Voltak Bécsben, a kik igyekeztek is benne, hogy e sebek be ne gyógyuljanak. Az elkeseredettség még nem engedte meg, hogy vakon elefedve a rettentő multat, tömegestül fátyolt vessünk a legigazságtalanabb bántalmakra. Az országgyűlés majdnem egyenlő két pártra oszlott. Békülni akart mindkettő: a különbség csak abban állott, hogy az akkor ugynevezett „határozati-párt” a kiegyezkedés előtt világot elégtételt követelt. Deák Ferencz véleménye az volt, hogy az országgyűlés összehívása s a megyei hatóságok helyreállítása tényét a kormány közeledésének tekintsük, s a további követelmények valóztatását a nemzet „felirat”-ban szorgalmazza. De már a mi a nemzet követeléseinek tartalmát illető: erre nézve a pártok között különbség nem létezett. Sőt nemsokára ezen nézetkülönbség is megszűnt, s az újabb vesztély közeledtére az 1861-diki második felirat, mely szintugy mint az első, Deák Ferencz műve, s az újabb kor államokmányainak egyik elsőrangú remeke, vagy inkább eddig minden pártatlan és egyedüli államtani dolgozat, már minden ellenzés nélkül egyhangulag küldetett fel a fejedelem elé.

Ezóta ismét négy sulyos év telt le. Az idők ismét kedvezőbb fordulatot vettek; sok legyőzhetlen akadály félrehárított; egy-némely halálos ellenségünk kénytelen volt a tevékenység mezejéről elvonulni, s a legtöbb jelenetek után, mik Budapesten le-

folytak, mindenkinek szívét egy szebb jövőnek reménye szállotta meg.

Fejezzük ki legmélyebb hálánkat s áldjuk az isteni Gondviselés csodálatos munkáját, a midőn hazafias örömiünkre láthatjuk, hogy az 1866-diki nagy munkára, mely előttünk áll s melyet bevégezni is remélünk, vezérül ismét Deák Ferenczet bírhatjuk, a kinek szavában föltétlenül bizunk, a kinek tiszta, önzéstelen hazaszeretétét mindnyájan ismerjük, s a kit az örök végezet, reméljük, arra ajándékozott nekünk, hogy vele egyet-értve, roncsolt hazánk épületét újra fölemeljük, megerősítsük, s oly karba helyezzük, hogy inmentul bármely válságos politikai viharok szilárdan ellenállhasson.

(-rt.)

A kortes-világ eredete.

(Novella.)

Irtta Pálffy Albert.

I.

Régen, ezelőtt negyven évvel történt, de vannak még elegendő, a kik emlékeznek rá, hogy egy szép májusi estén, fogadott parasztkocsin egy ifju érkezett Békésmegyé székvárosába, s megszállott a vendéglőbe.

Nem ismerte senki. Másnap végig járta az utcákat és szállást keresett. Ugy látszott, azt hitte, Gyulán is cédlulát ragasztanak a kapura, a hol kiadó szállás van, mint Pesten szokás.

Viselete feltűnt. Egy pár dologtalan csavargó már követte is lépéseit az idegennek, a ki egyik utcát a másik után járja végig, minden házat megnéz, senkinek sem köszön, s a kit az udvarok kerítésein keresztül minden kutya megugat.

Az ifju, a déli órák közeledtek meggyőződhetett, hogy ily módon nem juthat Gyulán szálláshoz. Itt látott ugyan egyegy darab papirt a kapura ragasztva, de azon csak azt olvashatá: Ez a ház eladó!

A midőn déli tizenkét órára harangoztak, visszatért a vendéglőbe. Ebédelni akart, de a fogadóstól azon választ nyerte, hogy a ki nála akar ebédelni, jó idején, kilencz, tíz óra előtt rendelje meg az ebédet.

— No de azért csak kaphatok legalább egy porció rostélyost!

— Akár kettőt is, ha tetszik.

— Ide vele tehát, mentől előbb. De mért mondta, hogy megrendelés nélkül itt nem lehet ebédelni?

— Ifju uram igen jól tudja, hogy ebéd alatt levest, hust, vastagételt, tésztát és pecsenyét szoktak érteni.

— Ah ugy! — Tökéletes igaza van fogadós uramnak. Elismerem, hogy rosszul fejeztem ki magamat. Különbem nem lévén barátja a sok teketóriának, legjobban szeretem, ha egy pár késvágással átstem a falatozón.

— Mindjárt átküldök valakit a mézár-székbe. Fél óra múlva minden kész lesz.

Ezzel a fogadós elvezeté az ifjat azon szobába, a hol módosabb vendéget szokta ellátni. Asztalt terített, egy itze magyaráti óbort rakott fel, s egy gyönyörű szép egész fehér kenyeret.

— Jár-e sok vendége?

— Hálaisten, csak megakad nálam is ittott valaki. Országos vásár alkalmával pedig azt sem tudjuk, hol a fejünk a sok lótasfutásban.

— Hát a mikor közgyűlést tart a nemes vármegye?

A fogadós, ugy nézett az ifjura, mint a ki nem érti, miről van a szó.

— Vagy amikor éppen restaurációt tartanak az urak?

A fogadós vállat vonított. Fel nem foghatta, micsoda összekötötése lehetne az ő vendéglőjének a közgyűléssel, a restaurációval s egyáltalában a hatalmas vármegye fényes uraságaival. S csak röviden jegyzé meg:

— Hozzánk messze földről érkező utasok szoktak szállni. A vidéki urak, ismerőseik házat keresik fel. A vármegyével pedig, ha megfizettük az adót, semmi dolgunk; örizzen is meg az Isten, hogy bajunk legyen vele.

Ezzel kiment a szobából és dolga után látott.

Később néhány vendég mégis bekerült az étterembe. Többnyire vásárra járó örmények és rőfös kereskedők. Ezek saját tarisznyájokból ebédeltek s csak a borra nézve szorultak a vendéglős szolgálatára.

Ebéd után az ifju a városházára ment ott akarván tudakolódni: merre kell annak fordulni, a ki Gyulán szállást keres?

Ezen időben a hatalmas megye, de a Békésben még hatalmasabb uraság, mindent elkövetett, hogy Gyula mezővárosa, mint község, semmivel se legyen különb bármely falu kommunitásánál. Az alispán s az uradalmi főigazgató a mezővárosi paraszt bíróban csak közvetlen alárendeltjét akarta látni. Az egyik, hogy legyen valaki, a ki előfogatot rendel számára, ha utazni akar; a másik, hogy hajtsa a jobbágyokat a kötelezett urbéri munkára, oly számban, a mennyire éppen szükség van.

A bíró egykedvűleg fogadta a kérdezősködő ifjat. A harmadik szónál már értésére adta, hogy effélékkel nem szokott bajlódni Szerencsére éppen ekkor vetődött a városházára a jegyző is, a ki diákos ember lévén, nagy szíveséggel és előzékenységgel fogadta az idegent, s megígérte, hogy a mit tehet érte, nem fogja elmulasztani.

— A dolog egy kicsit nem oly könnyű — folytató a jegyző — mert bizony a ki Gyulán akar lakni, az, ha nem vehet kész házat, építtetni szokott magának egy újat. Akad itt is azonban ember, a ki ha rábeszéljük, oda enged egy szobát másnak, saját lakásából. Ifju uram, állandóan gyulai lakos akar lenni?

— Megpróbálom; afféle „omnia mea mecum porto” ember vagyok, a ki azt képzelem, megél a jég hátán is.

— De csak vannak legalább rokonai, barátai, ismerősei?

— Lesznek, majd ha szerzek.

— Hogyan? egészen idegen e földön?

— Ma látom e vidéket először. Gyulát és Békésmegyét eddig csak a geográfából ismertem.

— Szabad kérdenem ifju uramat: minő foglalatossága van?

— Néhány nappal ezelőtt tettem le a censurát Pesten; ügyvéd vagyok; szolgálatjára állók a közönségnek, s aztán ha kipurlikáltattam nemeslevelemet a megyében, feljárom majd a gyűlésekbe is.

— És szólni is fog?

— Mindenesetre.

— Ez aztán magyar nemes ifjuhoz illő dicső pálya. Így aztán nem kell féltésem ifju uramat Békésben. Kapós az ilyen ember nálunk, a hol a Haruckker örökösökön kívül akár az újjamon elszámítsam a nemes családokat. Ezek is többnyire meggazdagodott tisztartók, vagy marha-hizlalásból urrá lett örmények.

— Ugy halad az ember előre a mai világban, a mint lehet. Hajdan a kard szerzte meg a nemeséget, ma a penna, vagy a szorgalom által egybegyűjtött jó csomó bankót.

— Fogadni mernék rá, hogy ifju uram

ősei, még a török háborúk alatt nyerték donationalis levelüket.

— Ha igaz, a mit beszélnek, családomban neve ismeretes volt Árpád vezérünk beöltöző magyarjai között is. Nemes-levelünket IV. Béla király adta ki újabb oklevélben, mert az eredeti elveszett a tatár pusztítások alatt.

— Ez már aztán jó ajánló-levele lesz Békésben: itt, a hol a kisebb birtokos urak nemes-levelén még a tenta is alig száradt meg.

— Köztünk legyen mondva, ezen előnyömbre számítottam is egy keveset. A hol születtem, az efféle nem ritka madár: ide jöttem, a hol egy ősrégi név még nem lett mindennapi dologga.

— Hát aztán azon roppant latifundiumok, a pompás kővárak, uradalmak és jobbágyok sokaságai megvannak-e még?

— Igenis, megvannak: csak hogy már régóta más kezekre kerültek. Caraffa elkönfiskálta, Rákóczy Ferencz visszaadta. Nagypapám Mária Terézia alatt Bécsben lakó ur lévén, birtokainak felé eltékozolta; apám adósságokba merülve, a megmaradt részt zálogosította el. Azért lettem ügyvéd, hogy mesterségemmel először pénzt szerezzek, tudományommal pedig igyekezzem ősi vagyonomat pör útján visszazerezni.

— Ez igen dicséretes szándék, ifju uram: nem szokott ugyan hamar teljesedésbe menni a mai világban: de „ma te nova virtute puer, sic itur ad astra!” Egy pár diák szót mondott az imént ifju uram: Gyula mezőváros magisztratusának jó neve követeli, hogy mi is mutassuk meg, mit tudunk.

— Nem kételkedtem benne; a latin nyelv a magyar embernek majdnem második anyanyelve.

— Az érdemes jegyző kíváncsi lett volna ugyan meg tudni az ifju nevéét és származását, de miután az idegen ezt beszéd közben nem említé, a világért sem követé el azon szerénytelenséget, hogy kérdezősködjék. A régi magyar tisztviselő minden volt inkább, csak hivatalnok nem. Távol volt tőle azon hajlam, hogy minden először látott arcz irányában bizalmatlan legyen. Nem értett hozzá, hogy nyájas részvét örvé alatt kutasson, firkésszen és gyanusiton. Az utlevél-rendszerről pedig olyan fogalma volt, hogy ilyesmi csak valamely elnyomott és szolgaság alá került külföldi nemzet rabságának egyik jele lehet.

Ígérte tehát, hogy a szállás keresésre nézve, még ma estére utána lát a dolognak, s ha ifju uram másnap reggel kilencz óra után megint ide fáradna, alkalmasint szolgálhat egy kis utbaigazítással.

Az idegen megköszönte a szíveséget és eltávozott.

(Folyt. köv.)

Dumas és Petőfi.

Dumas Sándor, a nagyírú francia regényíró, kit e lapok múlt évi utolsó számában bővebben ismertettünk, a karácsonyi ünnepek után ismét visszatért Velenczéből Pestre, de decz. 28 ára tervezett második nyilvános előadását közbejött akadályok miatt nem tarthatván, egy pár napi Pesten mulatás után visszautazott Párisba.

Ezen meghiusult második előadásában Dumasnak szándéka volt többi között az általa is nagyon becsült Petőfi muzsáját francia köntösben bemutatni. Tudva van, hogy felejtetlen költőnk némely művét francia nyelvre fordította Dumas. Előttünk tett nyilatkozata szerint igen sajnálta, hogy e költeményeket nem nyílt alkalma személyesen felolvasni a pesti közönség előtt, s ennél fogva e költemények egy részét bucsulatógatás alkalmával a Vasárnapi Ujság szerkesztésének adta át, azon ohajttal, hogy azokat mint hódolata s tisztelete jelét a magyar olvasóközönséggel közölni sziveskedjünk.

Azon biztos reményben, hogy olvasóink eltávozott jeles vendégünk rokonszenvének e nemes nyilatkozatait meleg elismeréssel fogják fogadni: Dumas kívánatának teljesítésével egy percig sem akarunk késmi a egyelőre a „Falu végén fényes kocsmá” című mű fordítását közöljük, mellé tevényt együttal az eredetit is.

A ki a francia és magyar nyelv kifejezési módja közti különbséget ismeri: már magában is

Falu végén kurta kocsmá...

Falu végén kurta kocsmá,
Oda rug ki a Szamosra,
Meg is látná magát benne,
Ha az éj nem közelegne.

Az éjszaka közeledik,
A világ lecsendesedik,
Pihen a komp, kikötötték,
Benne hallgat a sötétség.

De a kocsmá bezzeg hangos!
Munkálódik a czimbalmos,
A legények kurjognak,
Szinte reng belé az ablak.

„Kocsmárosné, aranyvirág,
Ide a legjobb borát,
Vén legyen, mint a nagyapám,
És tüzes, mint ifju babám.

Huzd rá cigány, huzd jobban,
Tánczolnivaló kedvem van,
Eltánczolom a pénzemet,
Kitánczolom a lelkemet!”

Bekopognak az ablakon:
„Ne zugjatok olyan nagyon,
Azt üzeni az uraság,
Mert lefeküdt, alunni vágy.”

„Ördög bujjék az uradba,
Te pedig menj a pokolba!
Huzd rá cigány, csak azért is,
Ha mindjárt az ingemért is!”

Megint jönnek, kopogtatnak:
„Csendesebben vigádjatok,
Isten áldja meg kenteket,
Szegény édes anyám beteg.”

Feleletet egyik sem ad,
Kihörpöntik borait,
Végét vetik a zenének,
S haza mennek a legények.

Petőfi Sándor.

A testek oszthatósága.

Minden testet, ha még oly parányi is, még kisebb részekre lehet osztani. Ezen osztást rendkívül messze, majdnem végtelenségig lehet vinni. A szappanhólyag, mint tudjuk, üres golyóhéj, mely egyes helyeinek vastagsága szerint különböző színeket is játszik. Kevéssel elpattanása előtt legfeljebb részén, egy fektetészürke pont látható, és itt a hólyag, Newton számítása szerint, oly vékony, hogy ha két és fél millió ilyen héjat egymásra raknánk, nem tenne még egy hüvelyk vastagságot. Némely rovarok átlátszó szárnyai oly vékonyak, hogy 50,000 belőlök egymásra rakva nem tenne még egy negydedhüvelyk vastagságot. Az aranypaszomántok készítésére meg-aranyozott ezüstfonalak használnak. Az ezen ezüstfonalakat köröskörül borító arany annyira ki van vékonyítva, hogy egy láb hosszúságú fonalt alig nyomná le egy latnak másfélmilliomod részét. Egy hüvelyk ilyen ezüstfonalon tehát csak 18 milliomod lat arany van, egy százdresz hüvelyken pedig, mi még mindig látható, egy latnak csak 1800 milliomodrész. Ha ezen fonaldarabkát 500-szorosan nagyító üvegen nézzük, 500-szor hosszabbnak látjuk, és így az ezüstfonalon az azt borító arany 900,000 millió részre osztva jelenik meg, mely részek mindenike a fém tulajdonságaival bír.

Ismeretes dolog, hogy a mesterségekben és művészetekben rézből, vasból és ezüsből oly finom fonalak készítenek, mint éppen a hajszál. A csillagászati távcsöknél még ennél is finomabb fonalra van szükség. E czé'ra előbb a legfinomabb pókszálat használták, de az eszközkök tökélybélésével ezeknél is finomabb fonalt kívántak. És csakugyan Wollaston állított is elő ilyent, és pedig platinából, mely a legfinomabb pókszálnál sokkal vékonyabb és szabad szemmel nem is látható. Wollaston platinafonala oly rendkívül finom,

nem csekély feladatnak fogja tekinteni az ily mű elkészítését. De a hű visszadárs nehézsége még inkább fokozódik, ha — mint Dumas — nem is az eredeti forrásból merit, hanem csak idegen közbenjárás útján értelmezheti a fölvetett művet.

De annál nagyobb is azután az érdem, ha a fordított műben az egészen hű felvételét s egyes részletekben valóban sikerült helyeket találhatunk, mint az: a következő mű is tanúsítja:

Le Cabaret.

Un petit cabaret s'ouvre au bout du village,
Son dos touche au Samoche, et s'il ne faisait noir,
Il pourrait dans son eau se mirer du rivage,
Aussi bien que dans un miroir.

Mais l'obscurité vient, tout se tait, tout sommeille.
La nacelle est muette et s'amarré au pilier,
La nuit se fait partout, seul, le cabaret veille
Et continue à babiller.

Instrumens et danseurs font trembler la chaumière,
Le Zibalmoche frappe en rude travailleur,
Les garçons vont criant: „fleur d'or, belle hôtellerie!”
„Monte du vin et du meillieur.

„Vieux comme mon grand-père et chaud comme
ma belle,
„Plus fort, bohémien! tu deviens rigolent:
„Dansons, quand je devrais, après la ritournelle,
„Rester sans soufflé et sans argent.”

Le bruit va redoublant: on frappe à la fenêtre.
— Le seigneur s'est couché de bonne heure
aujourd'hui,
Il veut dormir, silence! — „Au diable soit le
maître!

„Et son serviteur avec lui!

„Plus fort, bohémien, et si l'argent s'épuise,
„N'en sois point inquiet, car tu n'y perdras rien;
„Pour danser, je vendrai tout jusqu'à ma chemise”,
„Plus fort, plus fort bohémien!”

Une seconde fois, on frappe à la fenêtre; ...
— Dieu vous bénisse, dit une voix tristement:
Mais ma mère est bien mal, et vous pourriez peut-être,
Vous amuser moins bruyamment.

Personne ne répond, mais la musique cesse,
Les verres sont vidés, plus de chants plus de cris.
On souhaite tout bas le bonsoir à l'hôteesse,
Et chacun rentre en son logis.

Dumas Sándor.

hogy abból több mint 28,000 szál megyen egy hüvelykre: 140 ilyen platinafonalt kellene összehozni, hogy egy egyes selyemgubószál vastagságot megtegyen. Két font platinából oly hosszú fonalat lehetne huzni, mely a földet háromszor övezné körül.

Ezen oszthatóság, ugy látszik, a szerves testeknél még tovább megyen. Véréink nem egyenlő piros folyadék, hanem apró vörös golyócskákból áll, melyek az átlátszó véryirokban (serum) usznak. Ezen golyócskák az emlőállatoknál tökéletesen gömbölyűek, a madaraknál és halaknál tojásalakúak. Ezen golyócskák az ember vérében oly kicsinyek, hogy 4000 elfér egymásmellett egy hüvelyk hosszú vonalon, miből következik, hogy egy csepp vérben, mely egy tü hegyén függve marad, legalább egy millió ilyen golyócskának kell lenni.

De nagyítóüveg segítségével oly állapotokat lehet látni, melyek ezen golyócskákban is kisebbek, melyekből milliókat kellene egymásra rakni, hogy egy homokszem nagyságával felérjenek; — és mégis mindenik közlők tagokkal és belrészekkel bír, érzékekkel és ösztönnel van ellátva, és mint mozgásukból látható, mindenik szabad akarattal rendelkezik. Mily finom részlekből kell ezek szervezetének összetéve lenni! Ha az ő vörök golyócskái azon arányban állanak a mi véréink golyócskáihoz, mint testük nagysága a miénkhez, ki képes azok átmérőjét kiszámítani?

Bagnaux elemi természetében a testek oszthatóságáról szólván, hogy ezen oszthatóságról világosabb fogalmat adjon, felhooza, hogy egy gramm kármín (egy fontnak 500-dik része) egy köb meter (mintegy 30 köb láb) viznek észrevehető szint képes adni. E szerint egy köbmilliméter (egy kis csepp nagyságú) vízben egy gramm kármínnak $\frac{1}{100,000,000,000}$ azaz egy százezer milliomed része foglaltatik.

Azt hinné az ember, hogy a felhozott pél-

dáiban az oszthatóság hatása már el is van érve, de korán sincs. Mennyire tapasztalásunk terjed, a testek oszthatósága érzéki felfogásunkat messze túlhaladja. Ezt legközelebb szaglási érzékünk bizonyítja, mely oly parányi testeket észrevesz, melyeknek a vegyi elemzés még csak nyomára sem képes jöni. Egy mákszemnyi pézma egy terjedelmes nagy termet évekig képes a legerősebb szaggal eltölteni, és oly papiro, mely pézma mellett állott, Kelet-Indiába és onnan visszautazhatik, a nélkül, hogy szagát elvesztené. Ha meggondoljuk, mily számtalan pézmarészecskének kell az ily testekből minden pillanatban elválni, hogy a szaglás által minden irányban észrevehető legyenek, valóban bámulnunk kell azok sokaságát, de még inkább azok parányiságát. Hol van azon merész képzelm, mely képes volna ezen parányi testek nagyságáról fogalmat adni!

B. L.

A maorik fegyvertánca.

A déli Óceán egyik szép szigetcsoportját, Uj-Seeland szigetét, a közelebbi években nagyon embertelen eljárást követnek az angolok a

des megsebesült a harcban s a földre omlott. Davis maori-főnök látva a sebesült kinyit, fájdalom enyhítéséül egy ital vizet nyújtott neki; ez alatt a magára nem is ügyelő főnököt egy angol katoná orozva meggyilkolta.

Az angolok kegyetlenségei után, kik a szigeten még a csecsemőket sem kimélik meg, nagyon természetes, hogy most már a maorik engesztelhetetlen gyűlölettel viselkednek elnyomók iránt s általában minden iránt, a mi angol. Így a többek közt újabbban a keresztény vallást sem fogadják el, melyet közöttök angol hittérítők már meglehetősen elterjesztettek. A lázadás kitörtével még nyomaik is ki akarták irtani s alig hagytak meg egy pár szertartást, de arra is alig lehet reá ismerni. Két évvel ezelőt új vallást alapítottak maguknak, melybe egy történet a fölőlvatás, hogy oly vízből kell inniok, melybe egy 1864-ben megölt angol kapitány, Lloydnak koponyája van mártva, s e közben ünnepélyes fozádat tesznek, hogy minden fehéret, legyen az férfi vagy nő, kimélet nélkül kiirtanak.

Pedig, mint egy utazó írja, e nép fogékony lett volna az európai műveltség elsajátítására. Közülök sokan, a kik tanultak, a tudományok

Az új háznégyszög Pesten, a színházterén.

Ott, hol alig tíz évvel ezelőtt az ódon, ronda harminczad-épület dísztelenkedett, emelkedik ama szép háznégyszög, melyet a magyar fővárosnak jobbára még németül nyilatkozó humora, a „Schneider-Vierecknek“ keresztelt el. Az egyik új ház tulajdonosa t. i. csakugyan szabó (Schneider), a másiké állampapírok szelvényeit szabdalja (a keresek bank), a harmadiké (dr. Kovács) Sebestyén jeles sebészünk) — az embereket szabdalja. A negyedikre is valami szabóságot fognak, melynek eredetét azonban már elfelejtették.

Pest, noha egy kereskedési mint társaséleti, ipari, tudományi vagy művészi tekintetben az utóbbi 17 év alatt rendkívüli akadályokkal volt kénytelen megküzdöni, mindamellett nagyot haladt az említett irányokban.

Az összes nemzet fényes hajlékot adott a tudomány; a főúrak a muzeum környékét nemsitit meg palotáik által; a tehetősb töképezések a Duna felső partján emelnek óriási házakat, melyekben az arany sokszor az izlés rovására ter-

A maorik fegyvertánca Uj-Seeland szigetén.

sziget bennszülött népsége ellen. Egész rendszerek arra látszik irányozva lenni, hogy a szegény maorikat, a sziget őslakóit kiirtás, s civilizált nemzetől nem várt kegyetlenséggel pusztítják őket, elfoglalják földeiket, fölégetik falvaikat.

Pedig e gyarmat egész történetének folyamata tanuskodik a sziget bennszülött lakóinak egyszerű s békeszerető jelleméről. A különben dacos törzsfőnökök is szíves készséggel ajánlottak elég kedvező békefeltételeket a sziget embertelen angol kormányzójának, de ez egész nyereséggel visszaautasította azokat, míg végre a maorik megvan az angol járom nyomását, mintegy kilencz évvel ezelőt engesztelhetetlen szabadságharczot kezdek az őket elnyomó fehérek ellen. Egyes törzsfőnökök azóta is tetek már békeajánlatokat, de a sziget kormányzója még kihallgatásra sem méltatván őket, újra csatlakoztak a fölkeléshez, s folytatják a harczot.

Bár a maorik tulajdonképen miveletlen vad nép, mégis a harcban sokszor annyi nagylelkűséget tüntetnek ki, a mely természetes jószívűségeket nyíltan mutatja, s az angolok vad kegyetlenkedéseit, melyeket ellenökben elkövetnek, nagyon megszegyeníti. Egyik csatájok alkalmával, midőn az angolok Gate várát megszállották, Boothezre-

egyek ágaiban bámulatós előhaladást tüntettek föl, s e mellett gazdasággal, iparral s kereskedéssel is sikerrel kezdtek foglalkozni. Főképen ügyes és merész hajósok; de különösen bátor és vitéz nép. Mellékelt képiünk is harcias jellemüknek megfelelő egyik mulatságukban mutatja be őket, a náluk szokásos fegyvertánczot ábrázolván. De e hadi tánc még szelidnek nevezhető régiebb ilyenemű játékaikhoz képest, melyeket néha még most is utánoznak. A harczosok 10, 20, sőt 60 főből álló csapatban néhány száz lépényire szaladtak; akkor csoportokra oszolva, mindenik csapat leguggolt. Azután a főnöknek jeladására mindnyájan fölugrottak és majd jobb, majd bal lábaikat fölemelve, néha egy rófnyi magásra is fölugrottak. Ezután panaszos ordítást hallattak, s testöket oly állásba tevék, hogy annak egyetlen izma sem maradt nyugodtan, s midőn magukat így fölzigatták, vad ordítással törtek a közeledő ellenség sorai közé, s ha győztek, elhordák a sebesülteket, a harc után a hullákat megfőzték, megették, csak egyet tartottak meg, a ki legelőször elesett. Ezt pogány isteneiknek tarták főnő áldozatul.

peszkedik ki. A fővárosnak egyéb pontjain is napról napra veszünk észre szépülést, úgy, hogy azon ember, ki 10—12 év óta nem járt Pesten, egyes városrészekre rá sem ismer, s az első, minek megtekintésére sietni fog: kétségben kívül a vígadó, az akademia s az u. n. háznégyszög.

Az utóbbinak azon részét mutatja képiünk, mely a József-, harminczad- s régi német színházterekre szolgál. E rész, melyet látszólag két ház képez, voltaképen háromból áll. Az, mely elejének teljes szépségével tekint ránk: a kereskedelmi-banképület. Azon szárnya, mely a jobbról látszó végsőzlopon esik túl s melynek földszinti összes helyiségeit Privorszky kávéháza foglalja el, jól lehet a banképület testéből nőtt ki: nem ahoz tartozik már; e sarokház ugyanis csak az őszhangzat kedvéért lett oly módonban építve, melybenben a bank palotája, s ezzel a tulajdonos (Eisele szabómester) nem vesztett s a tér szépségben sokat nyert.

A bejárat e házakba oldalt esik. A bankba a Dorottya-utczáról; az innesső házba a harminczad-térről lehet csak bemenni. Az elsőemeleti erkély alatti kaputól jobbra látszanak a képviselői kaszinó ablakai.

E nagy fényűzéssel, márványasztalokkal,

nagy tükrökkel, bársony-pamlagokkal, aranyban, virágos kárpitokban díszlő csarnok, melyben még a fogás is fehér-arany színek mutat s mely eredetileg a fővárosi hölgyeknek s nem dohányos uraknak volt szánva: több pipafüstöt lát s zajosabb életet hall most, mint a milyénről még csak álmodozni is mert volna.

A kaszinónak utozai ajtaja el van zárva, s este, midőn a nagy terem ragyog a gázvilágtól, a vasajtókat magukra záratják a képviselők, nehogy a vékony függönyökön át az arra haladó sokaság meglesse, — mit kávéznak ott egymás közt.

Hogy a sürgés-forgás, mely a főváros e részének oly nagy élénkséget kölcsönöz, a mostani időkben még zajosabb, könnyen elképzelhető. Ha már most hozzáteszünk azt is, hogy a Budapest nagy számmal megforduló idegenek a téli idényben, s a császári pár legközelebb várható látogatása alkalmából különösen tömeges lesz: a háznégyszög környéke Európa bármely nagy városának legmozgalmas pontjával vetekedhetik.

Csalatkoznék azonban, ki nyáron valami csendes térnek véli azt, melyet képünk mutat. — Jóllehet a zug- és városliget, budavári hegyoldal, s a főváros sétányai, csakugy tarkálnak a szóra-

kozhiáz orvos, ki a hagymáznak s így hivatásának esett áldozatul.

A háttérben látszik a József-ter egy része s a nádor-utczának jobbik sarokháza, melynek első emeletében a fővárosban létező számos biztosító intézetek egyike virágozik. Ennek tőzsomszédja a hírhedt percz-utczának egyik oldalát képező gr. Andrássy-féle család háza, míg szabad része a nádor-utczán másik sarkán levő gr. Wenkheim-házzal áll szemben.

A banképület aljában pénzváltók, ékszerészek, vegyes áruk raktárai, gyolcsos, misemondóruhás, üveges s egyéb boltok virágoznak, azaz virágoznak — ha oly rossz idők nem járnának. De reméljük a legjobbat úgy az ország, mint fővárosa érdekeire nézve s reméljük különösen azt, hogy romladozó homlokzatával szégyenkező régi német színházi épület őszhangzó bár, de azért nemesebb arányokban emelkedjék föl gyász-emlékezteti hamvaiból, emelkedjék föl — mint magyar nemzeti színház.

Az új háznégyszög Pesten a színházterén. — Követek kaszinója.

Az ugynevezett nazarénusokról.

Egyes hírlapi tudósítók közleményeiből a köznöveg nagyobb része előtt nem lesz ismeretlen a „nazarénus“ nevezet; de mivel igen kis világot hagyának bevetni azon közlések ez új secta életébe, nem lesz érdektelen *hiteles adatok* után rólók egyet-mást napfényre hozni*).

Mindenekelőtt nem czélom, az egész nazarénus felekezetet ismertetni — bár a közös vonásokban egyik nagyon hasonló a másikhoz — mindössze is a nazarénusok Hódmező-Vásárhelyen és Horgoson levő gyülekezeteire kell szorítkoznom. Vannak népes gyülekezeteik igen sok helyen, tudomra Szabadkán, Pacséron, Ó Moravicán, Hevesen, sőt Pesten is; de azokról vagy igen keveset tudok, vagy nem hiteles bizonyosságú adatokat; részemről pedig csupán olyanokat akarván közölni, melyek tények — a többi gyü-

* Mint meglepő jelenséget hazánk utóbbi történetében s mint az alsóbb magyar néposztály egyik legújabb szellemi mozgalmát, nem ignorálhatjuk ez ábrándos, rajongó s bizonyosan mulékony hatású tüneményt. S mint az emberi lélek tévelygéseinek egyik legújabb bizonyossága, reméljük, olvasóink ügyelmét is igénybe fogja venni. Szerk.

jon itt egy pár nazarénus levél mutatványul s e nép gondolatmenetének ismertetéséül:

1. (A hely neve olvashatlan.) Aug. 7-én 1865.

„Dicsértessék és magasztaltassék a mindenható szent Isten az ő mihozzánk való irgalmas és kegyelmes jószágáért, a melyet cselekedett mivelnünk ez utolsó időben, melyért is legyen neki hála és dicséret most és mindörökké az ő szent fia által, a mi édes megváltónk által minden hűséges hivatól, a kik az ő szent beszédit félik és rettegek. Amen. — Oh édes megváltott drága atyámfia K., mink a te szerelmes levedelt megkaptuk és megörvendeztettél minket a te szerelmes levedel által, azért legyen hála és dicsőség a mi urunk Jézus Krisztusnak, hogy az ő szent lelke munkálódik minden hűséges és hiv tanítványiban minden helyen: azért hát szerelmes atyámfia, mivel hogy te magad jól tudod, hogy téged a mindenható ur Jézus Krisztus ide küldött, hogy hirdessed az ő szent igéjét: azért hát, édes drá a atyámfia, légy hiv, hogy a te hűségédért az urtól jutalmat vehess, a miut meg is ígérté; a miről pedig tanácsot kértél, édes atyámfia, legyen neked tanácsadó a mindenható szent isten és ugy cselekedjél, a mint ő parancsolja. Néked, oh édes atyámfia,

most úgy látszik, te néked hogy fogyatkozásod lenne, ne félj, édes atyámia, nem lesz semmiben fogyatkozásod, mert édes üdvözítőnk maga ígérte meg Lukács 12 részben a 22. versétől 23-ig; így próbál meg minket a mi atyánk, hogy megtartjuk-e a mit fogadtunk neki, azért jó nekünk mindenkor a szüntelen való imádság, hogy be ne homályosítsa lelkiünket az ellenség, a mint urunk szól: boldog szolgál az, a kit ő vigyázva talál, mikor megjő, és úgy tovább. Így vigasztal minket a mi édes megváltónk, hogy az ő eljövetelekor minden helyén levő hívei kéjesen álljanak. Oh édes atyámia, a mint láthatjuk, mely keményen bünteti a mindenható szent Isten az engedetleneket, láthatjuk, édes atyámia, hogy az Istennek haragja jelen van az emberek minden hitlenség és hamisságok ellen, kik az Isten igazságát hamisan fogva tartják, azért is jó nekünk munkálódni az Isten országáért, mely megmarad mindörökké. Oh édes atyámia, mely nagy szégyen volna nekünk, hogy az evangéliomot csak szájjal hirdetnénk és teljessége nem láttatnánk rajtunk; így próbál meg minket a mi Urunk, hogy állhatatosak legyünk-e vagy nem. Az Ur vigasztaljon és tartson meg, édes atyámia, az ő szent kegyelmében mind végig. Amen. Köszöntlek, édes atyámia, szent csókkal és minden szerelmes atyafiak, kik vagynak Kálban és a szerelmes nének sz. szeretettel és közfoglással a te legyengőbb atyádia R. M. Köszöntünk minden szerelmes barátokat és barátnékat, kik igyekeznek és nem szégyellik az ur Jézusnak gyalázatját hordozni. Áldja meg az ur mindnyájukat."

2. Hevesről, aug. 7 én 1863.

"A felsőes Mindenható nagy Istennek dicsoúság, hálaadás, magasztalás minden ő híveitől, úgy itt e földön, mint mennyben most és mind örökké. Amen. Szerelmes, drága véren megváltott kedves atyámia, ki az Urnak elválasztott szolgálója, kire az utolsó idő jutott, a mi megtartott Istenünknek ígérte szerint kegyelem és békesség adassék neked az ur Jézus Krisztustól, az igaz hívek pásztortól, a mint megígérte, hogy az én békességemet adom nektek, hogy meg ne háborodjék a ti lelketek, ezzel ajándékozza meg minden megtérteket, kiket a halálból felszabadít, minket pedig felszabadított, áthozott az életre és munkira állított, mint az előttünk való szolgáit; kiket elküldött a pogányok közé, hogy hirdessék az istenek országát mind alkalmas és alkalmatlan időben; kedves szeretett atyámia, de boldog szolgál az, a kit az ő tisztiben talál, ki hűséges szolgál, ki igazán hasogatja (?) az Istennek beszédit, az ilyen szolgál sokkal ajándékozzatik, mert így ígérte, hogy: a kinek van, annak adatik, hogy az Isten majorságában bővelkedhessen, legyen mit adni azoknak, a kiknek szükség. Szerelmes testvérem, már te láttad, az hanyag szolgálóknak nincs előre való menetelők, nem szükség kineveznem, mert te jól tudod, köztöztök voltál, csak légy erős az Urban, én kívánom a mindenható Istenünktől és az ur Jézus Krisztustól, hogy valami fogyatkozás téged ne érjen, mert az, a ki téged kihozott a világ közül, nem hágy el, a ki minket táplál, a ki így erősíti a híveket, hogy: keressétek elsőb, az Isten országát, a többi megadatik nektek. Kereskedj szerelmes testvérem, hogy örülhess az örüllökkel, — nem azért írom, hogy te ezeket nem tudnád, vagy hogy én tanítarálak, mert én is az Urtól várom csak. Az neked adatott ajándék szüntelen előttem van, hogy minden helyen tudtál adni, a hol mi szükség volt. Tudod-e szerelmes atyámia, az ellenség hogy mindig azon van, hogy rabolhatna valamit, de az vigyázó szolgán keveset vehet. Ha kérdezzük Pál apostoltól, ő mindeneket előnkbe ad, hogy forgóldott és hogy munkálódott, hogy példa lenne másoknak, hogy meg ne terhelhetnék valaki, sőt inkább az ő kezeivel is munkálódott, hogy másokat is táplálja, így igazgatja az Ur az ő híveit. A te drága leveleidet megkaptuk, mind, a kit a K. atyánkfának nevére küldöttél, mind az enyimre, megértettük a te leveledből a hatalmas Istennek csuda dolgait, hogy minden helyen nyújtja az ő ajándékait, valaki csak megalázza ő előtte magát. Megtudtuk a te leveled által, hogy micsoda nagy munkára küldött téged oda az Ur, hogy gyomlálj, ronts, vesszess, törj, építs és plántálj, mint Jeremiásnak mondotta az Ur, és a szerint a te szádban is az ő igéjét, hogy meg ne szűnjél hirdetni, míg neveződik a mai nap, mert nagy néppé tett téged is az Ur, hogy te benned megmutatná az ő hatalmát és erejét és az ő beszédének igazságát, a melyet megmondott, hogy a ti fiaitok és leányitok prófétáitok az utolsó

időben, hogy minden helyekről összeszedje az ő eltévelyedett juitait, a kik figyelmeztet az ő szavára. — Ezzel végzem az én irásomat és tudatlak téged, hogy őt atyánkfia és egy néne elutaztak a Bácskába, nevezet szerint K. Gy., Sz. J., K. A. és az K. nének július 30-dik napján*). Ezzel is tudatlak, hogy az N. atyánkfia is odavolt ez előtt való napokban a bácskai atyánkfia; írja, hogy az isteni ajándék és erő nagyon adatik nekik, mert nagy előmenetelt nyertek és nagy isteni örömet hozott az N. atyánkfia, mert már háromszázán összegyűlnek a szerelmes atyafiak. Így növekedik az Isten népe, a hol jó munkás van, a hol kedves az Urnál a járás, hogy az ő megmondott szava szerint találtatódik az ő szolgálói. Köszöntök Arokszállásból szent csókolással az B. atyánkfia és az S. nének szent köszöntéssel Hevesről is minden néneink, én is mint legyengőbb atyádia szent köszöntéssel és minden hűséges barátokat és barátnékat, kik nem képmutatásból, hanem igazán és tisztán akarják követni a mi urunkat és istenünket, a ki azt ígérte, hogy mindenkinek megfizet az csalekedete szerint. Ezzel áldjon meg az ur, édes atyámia, még egyszer köszöntlek szent szeretetből K. J. Irjál, hogy lesz sorsod **).

Azon ember tehát, kihez ezen és sok efféle leveleket írtak, egyenes meghívás folytán 1863. évi november 14-én H. M. Vársárhelyre megérkezett és beszélt T. F.-hez, kihez ama meghívó levelében ajánlvá volt.

El is terjedt rögtön a híre; „Itt az Antikrisztus! Itt az Antikrisztus!“ S csakhamar szűk lett T. F. háza a gyűlölet nép befogadására. Itteni első paplása megelőzőt hírt csak fokozta a boldog volt azon, már ekkor öt vagy hat régebbi nazarénus, ki házához papolni megnyerheté.

Két-három hétig sem vezérelhető azonban híveit az Antikrisztus az „egy akol és egy pásztor“ felé, a tisztánlat járás orendbiztos decz. 2-án este, midőn épen S. S. eszmiánán mintegy 40 hívő előtt tartá vala prédikációját: meglepé és főbb társaival együtt a jár. főszolgabíróságnak átadá.

Szándékosan nem fogtam elveik részletezésébe — mely elvek elanyira homályba vannak az illetők előtt is burkolva — mig ez intermezzo történeteig nem értem; s azt most sem eszközölhetném érdekesebben s hitelesebben, mintha az „Antikrisztusnak“ a szolgabírói hivatal előtt tett önvallomását az eredetiről leírva közlöm.

(Folytatás köv.)

A magyar hírlapok 1866-ban.

I. Politikai napilapok.

Pesti Napló. Szerk. B. Kemény Zsigmond. Kiadó Emich Gusztáv. Tizenhetedik évfolyam. Ára 21 ft egy évre.

A Hon. Szerk.-tulajdonos Jókai Mór. 4-ik évf. Ára 21 ft.

Pesti Hírnök. Szerk.-kiadó Török János. 7-ik évf. Ára 20 ft.

Sürgöny. (Hivatalos.) Szerk. Bulyovszky Gyula. 6-ik évf. Ára 20 ft.

Tők Tanúja. Szerk.-kiadó Lonkay Antal. 7-ik évf. Ára 19 ft.

Magyar Világ. Szerk. Székely József. Kiadó tulajd. Ludassy Mór. Első évf. Ára 16 ft.

Összesen = 6.

II. Politikai hetilapok.

Politikai Újdonságok. Szerk. Pákh Albert, kiadó Heckenast Gusztáv. 12. évf. Ára 6 ft. (A „Vas. Újság“-gal együtt 10 ft.)

Politikai Hetilap. Szerk. Keleti Károly, kiadó tulajd. B. Eltvös József. Első évf. Ára 8 ft.

Magyar Néplap. Szerk. Iméri Kiss István, kiadó Wodianer Filöp. Első évf. Ára 4 forint.

Néparat. Szerk.-kiadó Vas Gereben. Ára 5 forint.

Alföld. (Arad.) Szerk. Környei János, tulajdonos Bettelheim Vilmos. Első évf. Ára 12 ft.

Kolozsvári Közlöny. Szerk.-kiadó Dózsa Dániel. Ára 12 ft.

Korunk. (Kolozsvár.) Szerk.-kiadó Kóváry László. 6 évf. Ára 12 ft.

Eger. Szerk. Vida József 4. évf. Ára 6 ft.

*) A nevek teljes kitérása és ezekben szándékosan mellőztük. — *Közl.*
**) E levélhez mellékeltem szines papírdarabkám meg három sorl. „Kedves atyámia, itt ezen levéllel megismerem két újsírint, áldjon meg az ur és ta-tson meg Amen.“ Ilyen papírdarab van egynehány. *Közl.*

Máramaros. (M. Sziget.) Szerk. Szilágyi István, kiadó Jura György. 2. évf. Ára 6 ft.
Összesen = 9.

III. Vegyes tartalmú képes lapok.

Vasárnapi Újság. Szerk. Pákh Albert, kiadó Heckenast G. Tizenharmadik évf. Ára 6 ft. (A Polit. Újdonságokkal együtt 10 ft.)

Hazánk és a Külföld. Szerk. Szokoli Viktor, kiadó Emich G. 2. évf. Ára 6 ft.

Magyarország és a Nagyvilág. Szerk. Balázs Sándor, kiadó Deutsch testvérek. Első évf. Ára 12 forint.

Képes Újság. Szerk. Ilméri Kiss István, kiadó Heckenast G. 2. évf. Ára 2 ft.

Katholikus Néplap. Szerk. Füssy Tamás, kiadó Sz. István társulat. Ára 3 ft. 32 kr.

Íffuság Lapja. Szerk. Remellay Gusztáv, kiadó Emich. 2. évf. Ára 5 ft.

Magyar Gyermekbarát. Kiadó Heckenast G. Első évf. Ára 2 ft.

Összesen = 7.

IV. Egyházi és iskolai lapok.

Religio. Szerk. Palásthy Pál.

Prot. Egyházi és iskolai lap. Szerk. kiadó Ballagi Mór. 9. évf. Ára 7 ft. 40 kr.

Család Lapja. Szerk. Ballagi Mór, kiadó Deutsch. 1. évf. Ára 2 ft.

Tanodai Lapok. Szerk. kiadó Lonkay Antal Ára 6 ft.

Kalauz a nevelés és oktatás terén. Szerk.-kiadó Szauter Antal. 2 évf. Ára 4 ft. (Pécs.)

Iskolabarát. Szerk. Bárány Ignác. Kiadó Kertész József. 1 évf. Ára 3 ft.

Összesen = 6.

V. Szépirodalmi s rokontartalmú lapok.

Fővárosi Lapok. Szerk. Tóth Kálmán, kiadó Emich. 3. évf. Ára 16 ft.

Regőlk. Kiadja Heckenast. Első évf. Ára 6 ft.

Nefelejcs. Szerk. Friebeisz Ferencz, laptulajdonos Bulyovszky Gyula. 8. évf. Ára 12 ft.

Családi Kör. Szerk. kiadó Emilia. 7. évf. Ára 12 forint.

Pesti Hölgydivatlap. Szerk.-kiadó Király János. 7. évf. Ára 8 ft.

Divat. Szerk. Áldor Imre, kiadó Deutsch testvérek. Első évf. Ára 4 ft.

Magyar Bazár. Szerk. és kiadó Szabó Richard. 1. évf. Ára 8 ft.

Szivárvány. Szerk. Vértessy Arnold, kiadó Emich. 1. évf. Ára 6 ft.

Új Korszak. Szerk. Henszmann Imre, laptulajdonos Schwarz Gyula. Első évf. Ára 12 ft.

Ügynök. Szerk. Zúch. I. kiadó Deutsch testv. Első évf. (Csak hirdetések közöl.)

Összesen = 10.

VI. Humorisztikus lapok.

Üstökös. Szerk.-kiadó Jókai Mór, 9. évf. Ára 6 forint.

Bolond Miska. Szerk. Tóth Kálmán, kiadó Emich. 7. évf. Ára 6 ft.

Bakter. Szerk. Komocsy József, kiadó Vas Gereben. Első évf. Ára 6 ft.

Összesen = 3.

VII. Szaklapok.

Gazdasági Lapok. Szerk. Morócz István, kiadó az „Orsz. magyar gazd. egyesület“. 18. évf. Ára 10 ft.

Falusi Gazd. Szerk. dr. Farkas Ferencz, kiadó Heckenast. 6. évf. Ára 4 ft.

Kertész-Gazda. Szerk. Girókuti P. Ferencz, kiadó Emich. Első évf. Ára 8 ft.

Erdészeti és Gazdászati Lapok. Szerk. Sporzon Pál. Tulajdonos Wagner Károly. 5 évf. Ára 5 forint.

Szőlészeti és Borászati Közlöny. Szerk. Paragh Gábor. Első évf. Ára 6 ft.

Nép Kertésze. Szerk. Hutirai Lukács Sándor. 2 ft.

Vadász- és Versenylap. Szerk. kiadó Bérczy Károly. 10. évf. Ára 10 ft.

Orvosi Hetilap. Szerk. kiadó dr. Markusovszky Lajos. 10 évf. Ára 10 ft.

Gyógyászat. Szerk. kiadó dr. Poór Imre, 6. évf. Ára 10 ft.

Hasonszenvi Lapok. Szerk. kiadó dr. Szon-tagh Ábrahám. 1. évf. Ára 6 ft.

Egészségi Tanácsadó. Szerk. kiadó dr. Peto Zsigmond. 3. évf. Ára 4 ft.

Gyógyszerészi Hetilap. Szerk. kiadó Schédy Sándor. Ára 9 ft.

Törvényszéki Csarnok. Szerk. kiadó Szokolay István. Ára 8 ft.

Jogtudományi Hetilap. Szerk. Gaál Ernő, kiadó Wodianer F. Első évf. Ára 6 ft.

Jogtudományi Közlöny. Szerk. Okróss Bálint, kiadó Heckenast. Első évf. Ára 8 ft.

Zenészet. Szerk. kiadó Ábrányi Kornél. 7. évf. Ára 10 ft. 50 kr.

Gyorsírszat. Szerk. kiadó Markovits Iván. Ára 6 ft.

Magyar Gyorsíró. Szerk. kiadó Fenyvessy Adolf. Ára 4 ft.

Nemzeti Férfi-divatközlöny. Szerkesztő-kiadó Hoffmann J. A.

Magyarország anyagi érdekei. Szerk. kiadó Szathmáry Károly. 2. évf. Ára 6 ft.

Gutenberg. A nyomdászat s rokon szakmák közlönye. Szerk. kiadó Tóth István, 1. évf. Ára 2 ft. 40 kr. (Eger).

Összesen = 21.

VIII. Vidéki lapok, nem politikai tartalommal.

Györi Közlöny. Szerk. kiadó Csukássy József. 10. évf. Ára 8 ft.

Szegedi Híradó. Szerk. Szabados János, kiadó Burger Zsigmond. 8. évf. Ára 8 ft.

Szeged. Szerk. kiadó Czimegh János. Első évf. Ára 4 ft.

Hortobágy. (Debreczen.) Szerk. Sárvány Elek, kiadó-tulajd. a „Debreczeni szinügy-egylet.“ 5. évf. Ára 6 ft.

Felvidék. (Kassa.) Szerk. kiadó Bánóczy Ferencz. 3. évf. Ára 8 ft.

Tárogató. (Szatmár.) Szerk. kiadó Kovács Márton. 4. évf. Ára 4 ft. 50 kr.

Somogy. (N.-Kanizsa.) Szerk. Roboz István. *Esztergomi Újság.* (Pest.) Szerk. Kiss Rezső, kiadó Sánta Ignác. 3. évf. Ára 6 ft.

Zempléni Híradó. (Sárospatak.) Szerk. Forster Rezső. 2. évf. Ára 6 ft.

Szepesi Értesítő. (Lőcse.) Szerk. kiadó Seeliger K. (nagyobb része német tartalmú). Ára 4 ft.

Debreczen-Nagyvárad Értesítő. (Debreczen.) Szerk. kiadó Balla Károly. 24. évf. Ára 5 ft.

Kassa-Eperjesi Értesítő. (Kassa.) Ára 6 ft.

Miskolczi Tudakozó-intézet Értesítő. Szerk. kiadó Falkenstein Ignác. Ára 3 ft.

Erdélyi Hivatalos Értesítő. Szerk. Gámán Zsigmond.

Összesen = 14.

Vasárnapi beszélgetés.

(Valami a sorsjátékról. — Sorsjegyek s a kis lutri. — Ná-lunk és másutt. — Furcsa gyűlés. — Farsangi hangok.)

Pest, január 6-án.

Ujabb idők óta, midőn a politikai börzejátékkal a különféle sorsjegyek vetekednek azon: melyik hozza közelebb a szerencséhez az embereket vagy a szerencsét az emberekhez — a párisi trónbeszédén kívül, melyet új év elején ejt a francziák császára, a különféle sorsjegyek hullása is feszültségben tartja a kedélyeket.

Ennyi meg ennyi százezer sorsjegy forog a világ kezén, sőt, ha valamennyit akarjuk számba venni, a milliókat is túlhaladják, ide nem érte a kis lutrit s a jótékonyági sorsjátékokat, melyek folytonos adózásban tartják tárczáinkat.

A sok közül, kik a szerencsét kísérik, nincs egyetlen egy sem, ki azzal nem biztatná magát: hogy hát hiszen a tied is benne van a perelyben, az a bekötött szemű árva gyerek, kinek kezében százezrek reménye központosul, egyszerre csak megvilágosodhat s azt a jegyet, t. i. a tiedet húzza ki az urnából, melynek számához 250,000 forint van kapcsolva.

A táviró sodrony megteszi a magáét. A házasi teremben meg el sem hangzottak jóformán a nyertes számok: s ezek már a villám szárnyain járják be a világot s ennek valamelyik sarkában megdöbbenek egy csöndes munkást, ki arca verejtékében éli napját. A szegény ember hírtelen jómódúvá lón — (mert mint Windischgrätz szerint az ember csak a bárón, a gazdag csak a millióval kezdődik) — s a legtöbb esetben élni tud szerencséjével. A szerencsének azonban csak elvétve vannak ily jó gondolatai, rendszeren a ten-

A most megjelenő magyar lapok **összes száma** tehát, a folyóiratokon kívül, **76**, vagyis nyolcezerrel több, mint a mult év elején volt. Ezek közül 54 a fővárosban, 22 pedig a vidéken jelenik meg.

Folyóiratok.

Budapesti Szemle. Szerk. és kiadó Csengery Ant. és Lónyay Menyhért. 14-dik kötet. Ára 12 ft.

Györi történelmi s régészeti füzetek. Szerk. Ráth Károly és Römer Flóris.

Sárospataki Füzetek. Szerk. dr. Heiszler József. 10. évf. Ára 6 ft.

Magyar Sion. Szerk. kiadó Knauz Nándor. 4. évf. Ára 6 ft. (Esztergom.)

Akademiai Értesítő. Kiadja a magyar tud. akadémia. Szerkesztők többen.

Összesen = 5.

A lefolyt évben részint megszűnt, részint alakot cserélt lapok e következők: 1. Magyar Sajtó (lett Magyar Világ). 2. Bécsi Híradó. 3. Arad (lett Alföld). 4. Koszoru. 5. Házi kincstár (lett Család lapja). 6. Ország Tükre (lett Magyarország és a Nagy világ). 7. Növendékek lapja. 8. Világsemlé. (Csak egy száma jelent meg.) 9. Magyar vidékiek lapja. 10. Századunk. 11. Kalauz. 12. Pesti Bazár. 13. Füles Bagoly. 14. Bojtórián. 15. Erdészeti Lapok (lett Erdészeti és Gazd. Lapok). 16. Székesfehérvári Borászati Lapok. 17. Magyar Gazdaszónok Hetilapja. 18. Magyar Közgazda. 19. Férfi-Divat-Patár. 20. Zalaasomogyi Közlöny (lett Somogy). 21. Hasonszenvi Közlöny. Gyöngyös (lett Hasonszenvi Lapok. Pest).

A jelen évben megjelenő új vagy megújított lapok: 1. Magyar Világ. 2. Magyar Néplap. 3. Család lapja. 4. Iskolabarát. 5. Divat. 6. Magyar Bazár. 7. Szivárvány. 8. Ügynök. 9. Bakter. 10. Erdészeti és Gazdászati Lapok. 11. Szőlészeti és Borászati Közlöny. 12. Hasonszenvi Lapok. 13. Jogtudományi Közlöny. 14. Magyarország anyagi érdekei. 15. Gutenberg. 16. Somogy.

Egyveleg.

(K-i.) — (Egy francia könyvben) következő vadászaland olvasható: Egy rókat az épen arra robogó vasutvonat felé üldözik. Egyszerre eltűnik a róka s vele a legjobb ágár. — Másnap következő levél kíséretében küldik haza ébét a

T Á R H Á Z.

gerbe szereti hurcolni a vizet s ott vészett valamely tőkepénzes nyakán, kinek tízmentes szekrényében meg kottyan a 250,000 forint.

Mindenki a legnemesebb szándékokat akarja megvalósítani. Adni fog a szegényeknek, a közintézeteknek, gyámolítani akarja a tudományt s művészetet s szeretettel ringatózik azon szép eszmében, hogy a nyereséggel megváltotta magát s lesz ezental független ember.

Jól rendezett államban nincs sorsjáték. Angliában, Amerikában legmagasb fokát érte el a jólét, mert ott a munka az, mely gyarapodást, gazdagságot ad s alig van példa rá, hogy a szorgalom ne vette volna még ott jutalmát. A szerzett vagyont jobban is becsülik, mig az ugy szólván alámban meggazdagodott ember, sok esetben rövid időn ad tul a hirtelen nyereségyen.

Lehet, sőt reméljük is, hogy mint az 1848-i törvények, az ezek szellemében szerkesztendő 1865-iek vagy 66-ikak is, el fogják törülni a kis lutrit, mely véret, velejét eljaja a népek. Egy egy biztos alapra fektetett sorsjegy ellen elvgre sincs kifogásunk, de határozatlan kárhözatos azon 10 vagy 12 köztelen fadóhivatal ezer fiókjával, melyek milliókat hordanak az állam pénztárába, anélkül hogy ez megszaporodnék tőle, mig a nép csaknem elszegényedik bele. A munkaszerető s munkabíró nép a legbővebb adófórára; maga boldogul s az állam is jól bír állni. Ha egyik-másik munkás csakugyan „eltalálta“ az almokönyvből kibetűzött, vagy a kabala, csizió s kártyavetésből kikombinált számokat: a néhány száz forint csakhamar szétfoszlik, a helyett hogy szerencséjét vetné meg a napszámoknak vagy kézművesnek. A könnyen szerzett pénz a kocsmá révén visszaszíváro eredeti forrásába s a mámorból kijózanult szerencsétlen szerencsefü nem igen törődik a

tulajdonosnak: Ön agara egyik máhás kocsiha ugrott s ott megfojtotta a mellékelt rókat, mely katulyák s egyéb podgyások közt volt elbujva. — Ezt a könyvet kétségekívül vadászember írta.

(K-i.) — (A peruiak) nagy vendégeskedéssel s vidám szertartásokkal ünneplik halottaik emlékeztét. Jókedvük ilyenkor kitérő s mulatságuk orgiával határos, kivált ha gyermek halt meg. — Kétségkívül azon hitőkben kell e vidám-ság okat keresni, hogy az anyagi lény hatalmasan őtalmazza e földön lakói szülőit az égből. — Hitők egyik ágazata szerint az ember, holta után új életet kezd; s ennél fogva enni- és innivalókat, sőt gyakran pénzt is temetnek el halottaikkal.

(K-i.) — („Deborah“ német szimfű) Mosenthaltól egyike azon szimfűeknek, melyek bár hálás szerepek miatt gyakran előrúntanak a könyvtárból, a mi egészséges ételekre vagyó közönségünknek soha sem lesznek kedvenceivé. — Külföldön érdekes története van

Irodalom és művészet.

„Gróf Széchenyi István utolsó évei Debrecenben, 1848—1860.“ Ez czime egy, enapokban megjelent könyvnek, mely már tárgyánál fogva is nagy érdeket fog gerjeszteni. A művet Kecskeméthy Aurél írta, ki több évig gr. Széchenyi István közelebb köréhez tartozott, s így alkalma volt sok érdekes részlethez jutni, melyek a legnagyobb magyar életéből a végső rejtélyteljes évekhez mind megannyi fölvilágosító adatokul szolgálnak. A munka 12 ivre terjed. Ára 1 ft. 20 kr. Kiadta Emich Gusztáv.

— (Ujpolitikai röpirat). Enapokban egy érdeklősen irt érdekes kis röpirat jelent meg ezimel: „Municipium és parlamentarismus.“ Szerzője Pestvárosának legközelebb volt egyik főbírójelöltje Holovich Boldizsár. A szabatosan irt mű az illető körökben méltó figyelmet ébreszt.

— (Bulyovszky Lilla) legújabb műve: „Norvégia.“ „Úti emlékek“ e napokban megjelent 2 csonos kis kötetben. A tárgy érdekelt emeli az elbeszélő modor könnyűsége és gyakoroltsága.

— (A vidéki r. kath. lelkészek) figyelmébe ajánlhatók a „Könnnyű és népszerű falusi prédikációk“, melyek II. évfolyamának első füzetét most került ki a pécsi nyomdából. Szerkeszté és kiadja Mendlik Agoston áldozat és hittanár.

— (Lapengedély.) Szathmáry Károly engedélyt nyert hogy „Magyarország anyagi érdekei“ című nemzetgazdasági folyóiratát hetilappá változtathassa át. Szathmáry Károly eddigi működése ezen kevéssé művelt téren elég kezességül szolgál, hogy nyit pótló hasznos vállalat lesz s bizonyosan szélesebb körben figyelmet fog maga iránt ébreszteni.

— (Egy pár szó újabb vidéki lapjainkról.) Mint lapjainknak fentebb közölt összeállításából látja az olvasó, majd minden vidéknek megvan már a maga helyi közlönye, melyek kisebb-nagyobb mértékben meg akarunk, részint meg tudnak felelni illető vidékeik kívánalmainak. A régieket ismerheti már a közönség, de az újabbakról nem lesz fölösleges pár tájékoztató szó. A „Máramaros“ tünik szemünkbe, melynek vezetői távolabb is ismert tekintélyes tehetségek, s mely napjainkban annál érdekesebb lenni igérkezik, mert országgyűlési tudósításait egyenesen Várady Károly képviselő tollából közli, s így a kuforrásnál merit. E lap kétségkívül jobb vidéki lapjaink közé küzd föl magát s így a vidék pártolására teljesen érdemes. — Épen ellenkező véleményét kélt bennünk a Szegednek megindult második lapja, a „Szegedi“, melynek keletkezése okát sehogy sem tudjuk magunknak megfejtetni. Szegednek már évek óta derék közlönye van, a „Szegedi Híradó“, mely vidéke érdekeit híven képviseli s e mellett a gyenge vetélytárs legföllebb az erők szétforgácsolását célozhatja, mi által nem hogy használja, sőt árt. Különböző erők alföldi város művelt közönségének józan ízlése bizonyosan föl tudja fedezni a kettő közt a különbséget, s a jobbat támogatja pártolásával.

Ipar, gazdaság, kereskedés.

— (A budai kereskedelmi és iparbank) ügyében az udv. kancelláriától leírt érkezett, mely az előmunkálatokat megengedi. Ennek folytán decz. 30-án Lónyay Menyhért elnökölte alatt az alapítók értekezletet tartottak, melyben az alapszabályok magyar és német nyelven kinyomtatása elhatározottat. Ezenkívül Andorffy Károly, Blum János, Fischer Károly, Iványi M., Magyar Gyula, Prohaszka J. és Osztoics Miklós urakból bizottsmány alakult, mely a kiadandó részvények aláírását eszközölni. Az aláírás helye és ideje később fog tudomásra hozatni. Így testvér-fővárosainak legközelebb egy új, a kereskedelem és ipar emelését célzó intézettel fognak gazdagodni.

— (Az 1867-diki párisi világiállás) hazánk méltó képviselésének eszközlése végett az „országos bizottsmány“ tagjai a következők lettek a helytartótanács által kinevezve: Elnök gróf Festetics György, Zalamegye főispánja, s az országos gazd. egylet elnöke. Alnökök Korizmicz László, a m. gazd. gy. alelnöke. Bizottsmányi tagok: gróf Andrássy Gyula (az országgyűlés alelnöke), gróf Barkóczy János, Benkő Dániel, gróf Csekonics János, Entz Ferencz, gróf Erdődy Sándor, Érkövy Adolf, Gorove István, Jankó Vincze, gróf Károlyi Sándor, gróf Keglevich Béla, Kovács László, Kautz Gyula, Koppely Frigyes, Lónyay Gábor, Lónyay Menyhért, Morócz István, Pétérdy Gábor, Péczely Ferencz,

Somssich Pál, Sporzon Pál, Szendrey Ignác, gróf Szapáry Antal, Szathmári Károly, Trefort Agoston, Térey Pál, Úrményi József, gróf Waldstein J. Wodianer Albert, gróf Zichy Henrik. — A kézműipar és gyári szakból: Barber Frigyes, Beregszászi Lajos, Feivel Lipót, Fischer Mór, Gancz Abraham, Henrik Jakab, Jálcs A. F., Kochmeister Frigyes, Kölber István, Manschön M. F., Posner Károly, Rózsa Lajos, Schossberger Zsigmond, Spitzer Gerzson, Strobencz N., Szabó József, Ullmann József. — A szépművészeti szakból: Barabás Miklós, Diescher József, Henszliman Imre, Izsó Miklós, Ligethy Antal, Marschalko János, Szkalniczky Antal, Szandház Károly, Than Mór.

Közintézetek, egyletek.

— (A közép-dunai magyar gőzhajózárság) már régen fölterjesztett alapszabályai még mindig nem levén helybenhagyva, a társaság ezt közelebb a kereskedelmi miniszterhez indítandó küldetésű által fogja kérelmezni.

— (A joghallgatok segélyező egylet) decz. hóban 208 ft. 50 krt. fordított 63 jögzász segélyezésére.

— (A pesti tornaegylet) alakulása felsőbb helyről engedélyeztetvén, a jóváhagyási záradékkal ellátott alapszabályok a napokban érkeztek le a városi hatósághoz. — Az egylet ennek folytán legközelebb közgyűlést fog tartani, mely alkalommal a tagok tisztviselőket és választmányt fognak választani. Az egyletnek jelenleg mintegy 400 tagja van.

— (A pest-budai lánchidársulat) decz. 18-ikán tartotta évi közgyűlést. A elnöki előadásból kiténik, hogy a lánchidársulatnak 1864. jul. 1-től — 1865. jun. 30-ig 12,000 ft. 30 krral kevesebb bevétele volt, mint a múlt évben, és pedig gyalogjárók után Pestről Budára 1632 ftal, Budáról Pestre 1702 ftal, továbbá a csolnak-közlekedés bevétele kevesebbedett 4295 ft. 82 krral, a helyi gőzökös jövedelmi része pedig 2494 ft. 19 krral. A járművek közlekedéséből azonban többet vett be a társulat. Osztalékok ez idén nem kaptak a részvényesek, miután a kiállítás teteme nem növekedtek (42,000 ft. évi részletet kapott Pest városa a 200,000 ftban megállapított kárpótlási összegből), s csupán az ötös kamatok lesznek kifizetve részvényesünkint 13 ft. 12 1/2 krral. A függő adósságok törlesztésére 1,400,000 ftos kölcsön felvételére fognak lépések tétetni.

— (Iparosok egyesületei.) Az egyesülésből származó előnyök iparosaink mindinkább belátván, egymásután iparkodnak oly társulatokat alakítani, melyeknek céljuk: a kézműi feldolgozásra szolgáló nyers anyagok nagyban való beszerzése által a résztvevő tagokon könnyíteni. Mint már korábban említettük, — ily czélú társulat alakíthatása a szabók és cipészek által benyújtott kérvények az illető hatóságoknál tárgyalás alatt vannak, és az előbbire nézve a tárgyalások már annyira is haladtak, hogy csupán az alapszabályok némely kevésbé lényeges módosításától függ a vállalatnak életbeléptetése; most pedig legújabbán a Buda-Pesten lakó famunkások, illetőleg fából dolgozó iparosok határozta el, társulattá egyesülni a végre, hogy az iparukhoz megkívántató faanyagokat egyesített pénzerővel minél nagyobb és jobb minőségben beszerezessék. Ezen vállalat élén Backmeyer György asztalosmester áll, ki az alapszabály tervezetét a városi hatóságnál már benyújtá. Az egyesület czime „buda-pesti műszerfa-beszerző társulat“ lesz.

— (A debreceni gazdasági és erdőzeti tanács) számára már az épületek helyeit is kijelölték, a kutak ásását megkezdék, a város által adandó keményfa- és téglanyag ki van szemelve, s a munkálatokkal Pribék Béla mérnök van megbízva. Így tehát alig lehet kételkedni, hogy egy nagyfontosságú intézettel szaporodik közintézetek száma. Az épületeknek ez év szeptember 20-kaig tökéletesen késznek kell lenni, hogy október elején az előadások megkezdődhessenek.

Balesetek, elemi csapások.

— (Rablógyilkosság.) Fraknóváraljáról a következő tudósítást vesszük: Karácson másod napján csendes egyhanguságban levő vidékünket egy a mily ritka, épen oly remlítő kegyetlenséggel végbevitt rablógyilkosság híre riasztotta fel. A tényállás következő. Nagymártoni születésű F. József 14 éves fia, mint kisbéres már két éve hogy szolgálatban volt Ujtelek németajku szomszéd közegünkben lakó F. kőművesnél. A nevezett nap reggelén a kis béres, szüleit látogatandó, Nagy-Mártonba haza eresztetett házi gazdájától; mire az a háztól szinleg eltávolozván, később ismét visszatért, s míg ezalatt a házi gazda és ennek neje a templomba távoztak: a fiu azon iszonyu tette szánta el magát, hogy gazdája otthon maradt 7 éves gyermekét megölje s a házat kirabolja, mi, fájdalom, be is közetkezett! A fiatal gyilkos fejszevágással több mint tizenhat sebet ejtett ártatlan áldozatán, kit ugyszólván összevagdalyva rejtett a pinczébe. Ezen iszonyu gonozott után gazdája ládáját feltörvén, abból 35 forintot elrablott — egy zseborát s még vagy 10 forint készpénzt érintetlen hagyván. — A kisbéres, kit a templomból jövő gazdasszonya messziről egy hegyoldalon futni látott, még az nap elfogott szüleinél Nagy-Mártonban, s véres tettet csak súlyos testi büntetés után vallotta be. Mint kiült: lopás s egyéb kihágás miatt már többször volt büntetve, s szerencsétlen szülei is leginkább rossz viselete miatt küldték szolgálatba. — Méltó büntetését, ha még késő nem lesz, ugy nagyon is korán, fogja kapni a sopronmegyei törvényhatóságtól. — B. L.

— (Szerencsétlen lövés), a mint nekünk írják, Privigyén decz. 25-ikén reggel 9 óra tájban nevezetes baleset történt. Melyus György ottani asztalosmester nem bírva fegyverengedélyvel, megtöltött puskáját a tűzi fa közé rejtette. Az említett napon a mesterné megparancsolta Kóczuri Bálint nevű inasának, hogy templomba neentele előtt vetne a kályhába még egynehány fadarabot. Az inas e parancsot teljesítve, a lőfegyvert a fa között megtalálta, s ezen halálhozó eszközkel az asztalosműhelybe ment, hogy azt Jánosik József 16 éves inasátársának megmutathassa. Mutogatás közben a puská sarkánna elcsúszva Jánosiknak fejét találta, s a szerencsétlen e lövés után 20 óra múlva meghalt.

Mi újság?

— (A királyi és királynéi Ő Felségeik fogadtatása ügyében) a pesti polgári nagy bizottsmány e hó 2-ikán ülést tartott. Ő Felségeik megérkezésének napja még ugyan nincs tudva, a programot mégis elkészítették s azt tárnok 6 exja legközelebb felsőbb helyre fogja terjeszteni. A helybenhagyás kieszközlése után a program közé fog tétetni. Tárnok 6 exja tegnap utazott Bécsbe, hogy az országgyűlés két házának küldöttségét császárné Ő Felségének bemutatassa.

— (Halálhír.) Nagy-Szalontán m. hó 30-án kisérték örök nyugalomra Arany János egyetlen leányát, Juliannát. Két év és 4 hónapja, hogy N.-Szalonta egyik lelkészének, Szél Kálmánnak neje lett. A boldog családi életből 24 éves korában ragadta ki a halál a kedves nő, ki egy 5 hónapos gyermeket is hagyott hátra. Legyen áldott emlékezete! s az ég adjon vigasztalást kesergő férjének és bánatos szüleinek!

— (Az idej bálókban a házínök tisztét) a következő főrangú hölgyek fogják viselni: a jan. 11-ikén az iról segélyegylet javára tartandó fényes táncestélyre háziasszonyul az irodalom és művészet hó pártolásától ismert s egy bajával, mint szellemével tündöklő gróf Pejacsevich Pálnét szül. báró Prandau Alvinét volt szerencsés megnyerni a választmány. A joghallgatok és orvosnövendékek segélyegylete javára január 15-kén és 23-dikán tartandó táncvizgalmakban b. Sennyy Pálné szül. Fildh Mária báróné lesz a háziasszony; míg a technikusok január 20-diki táncvizgalmuk alkalmára háziasszonyul gr. Keglevich Béláné szül. Bathány Ilona grófnét kérték föl, ki azt el is vállalta.

— (Irodalom pártolás.) A premontrei-rend kaesai háza egymaga sokkal több lapot járát, mint némely első rendű kaszinó. A „Felvidék“ szerint ujvère 27 lapot és folyóiratot rendelt meg; e számból 20 magazint, 6 német és 1 francia.

— (A debreceni új színház) a karácsony-ünnepek utáni napon tűzveszélyben forgott. Ugyanis az asztalosműhelyben a forgács meggyaladván, a tűz már-már terjedni kezdett, de hamar észrevették s így idejekorán elocolták.

— (Egy öreg angol szolga.) Mr. John, kit 30 évvel ezelőtt gróf Széchenyi István hozott magával Pestre Angolországból, s ki az utóbbi években a budapesti csónak-egylet csónakházának felügyelője volt, karácson este Főthon, hová az ünnepeket honfirtásai közt töltöni kirándult, mulatság közben rögtön meghalt. Hosszas és hiú szolgálatának elismerésül koporsóját joltvevőnek fia gr. Széchenyi Béla és Odón is kikisérték az örök nyugalom helyére.

— (A képművészek táncvizgalmá.) A magyar képművészeti társulat január 31-ikén a vígadó termeiben tartandó meg táncestetélyét. A hölgyek virágos kertbe hívja meg, melynek díszét, a virágokat, a hölgyek virágjelmezese megjelenése képezni. Azestély érdekelt emelni fogja az azzal egybekötött sorsolás, melynek nyerevényeit mintegy 2000 ft értékű kép képezni, továbbá magyar gazdasszonyok jelmezese nézmenete. A bálbizottsmány: Elnök: Feleki Miklós. Jegyző: Krajsik Ferencz. Bizottsmányi tagok: Bernát Dezső, Csekonics Endre gróf, Halassy Szerencs, Hindí Árpád, Ifj. Károlyi István gróf, Lendvay Márton, Lipthay Kornél, Marasztó József, Maszák Hugó, Náday Ferencz, Orsz. Elekbáró, Szerdahelyi Kálmán, Telep Károly, Ujházy Ferencz. A kik a bálra meghívókat nem kapnának s ilyenkor igényt tartanak, sziveskedjenek a fentemlített bizottsmányi tagokhoz fordulni.

— (Dumas it'eto Felekinéről.) A híres francia író közelebbi Pesten mulatása alkalmával ismételve meglátogatta nemzeti színházunk első rangú jeles tagját, Felekiné asszonyt, hogy művésze irányában újra kifejezhesse tiszteletét. Dumas ugyanis már ittléle első szakában „Paul Jones“ és „Bánk bán“ előadásánál jelen volt színházunkban, s mint később nyilvánvaló helyeken és magán körökben kijelenté, különösen Felekiné vonta magára figyelmét. Dícsérettel halmozá el jeles művésznőnk művészi felfogását, előadás melegségét s nemességét, finom mimikáját, a bevallás, hogy ily külső és belső tulajdonokkal művésznőnk bármely francia szinpadnak is díszére válnék. Ezen elragadtatás a fiatal keblű öreg ur a művésznőnek irt emléklapjában is kifejezte. — Most, midőn oly ritkán van alkalmunk a remezeti színház dícséretainkkel elhalmozni, kétszeres örömmel jegyezzük fel az ily nyilatkozatokat, melyek ez intézet egyes tagjainak megérdemelt méltánylására szolgálnak.

— (A híres mándoki vadászatok) az idén dec. 17-dikén tartattak meg. — 18-án a sz. mártóni határban körvadászaton 86 nyul, 2 róka, 2 fagoly, — 19-én a pálezi erdőben hajtvadászaton 109 nyul, 1 róka. — 20-án a mándokiban 140 nyul, 2 róka, 4 bagoly — összesen tehát 335 nyul, 5 róka, 2 fagoly, 4 bagoly esett. A vadásztársaság mintegy 30 egyénből áll s a sportnak a legjobb idő kedvezett.

— (Gyilkossági és öngyilkossági kísérlet.) A pesti indóháznál 6 év utolsó napján egy vétkes történet fordult elő. A vasuti pénztárnok, a ki Prágából került ide, már négy év óta belső vizonyban állott nála lakó nőrokonával. A pénztárnok neje megtudta a dolgot, s természetesen villongások fordultak elő. Egy ily jelenet folytán a lány el akarta hagyni a házat, de a pénztárnok — megkapatva a szerelemföltés ördögétől — pisztolyt ragadt, s a lányra síté, ki megsebesítve futott egy ajtón ki a pályaudvarba. A lövésre a pénztárnokné is elősietett, s a bezárt üvegajtón át tanujára lón a borzasztó jelenetnek, midőn férje egy borotválkozó előbbnyakát, szatán két karján az ereket metszé meg. A segélyre siető állomásfőnök törte be az ajtót, s orvos hiányában azonnal hozzá látott a sebek bekötéséhez. A sebesült aztán a kórházba szállított, hol azonban felgyógyulásához nincs remény. Ha felgyógyul, a fenytő törvény-széknek adják át, a mért gyilkossági merényletet követett el unokaháza ellen, ki sebeiben szintén a Rókus kórházban fekszik.

— (Az eddigi 10 és 15 kros levélbélgyegek és borítékok) most is használhatók lesznek, midőn már az 5 krra mérsékelt levéldíj lépett életbe. Ugyan is a 10 és 15 kros levélbélgyegek és borítékok oly leveleknél lesznek használhatók, melyek

után kétszeres vagy háromszoros díj jár; ajánlt leveleknél pedig a rendes díjt meghaladó összeg az ajánlási díjba betudatik. 10 és 15 kros levélbélgyegek és borítékok ezental is készítettnek.

— (Szerb politikai lap.) Dr. Miletics Szevetozár, a szerb szabadelvű nemzeti párt egyik legkitünőbb tagja, Bacsmegey öbceci kerületének képviselője, engedélyért folyamodott felsőbb helyre. „Zastava“ (Zászló) című politikai lap kiadhatása végett. A lap egyelőre kétszer fog hetenkint megjelenni, azonban dr. Miletics intézkedést tett az iránt, hogy lapja mielőbb napi lappá lehessen. — (Szomorú karácsonyi ajándék.) Bécsben történt, hogy egy 15-éves fiu szerelmes lett egy szinész 14 éves leányába. A leány szülei meg tudva e korai viszonyt, a szerelmes fiut eltöltötték a háztól; mire a mult karácsony estéjén a tanuló egy töltött pisztolyal kedvese lakára ment, s a lépcsőn föbe lötte magát. Kezében egy papírszeletet találtak, melyre e szavak voltak írva: „Kedvesemnek... karácsonyi ajándékul.“

— (Sorsház.) A bécsi hitelsorsjegyek (Creditlose) jan. 2-i húzásánál a következő 15 sorozat huzatott ki: 1, 249, 458, 934, 952, 1102, 1210, 1443, 1886, 2037, 2480, 2755, 3014, 3104, 3670. — A három főnyertes követező: 458. sor. 34. szám nyer 250,000 forint. — 1886. sor. 30. sz. 40,000 frot. — 3014. sor. 31. szám 20,000 frot. (A teljes kimutatás a Pol. Ujd. köv. számában.)

— (Adatkozás.) A „Vasárnapi Ujság“ szerkesztőségéhez beküldetett: Keresztessy József feketehegyi ref. lelkész árvái számára: Pohorelláról Szabó Pál erdművész 2 ft. — Székesfehérvárról egy hölgy (névtelenül) 2 ft.

— (Adatok.) A „Vasárnapi Ujság“ szerkesztőségéhez beküldetett: Keresztessy József feketehegyi ref. lelkész árvái számára: Pohorelláról Szabó Pál erdművész 2 ft. — Székesfehérvárról egy hölgy (névtelenül) 2 ft.

Nemzeti színház.

Péntek, decz. 29. „Az erdő szépe.“ Dráma 5 felv. Feuillet után ford. Feleki. Szombat, decz. 30. „Norma.“ Opera 2 felv. Zenéjét szerzé Bellini.

Vasárnap, decz. 31. Először: „A párisi szegények.“ Dráma 7 felvon. Francziából fordította Radnótfy. — E szini udjónság ismét szaporította azon hatásvadász, de minden belérték nélküli darabok számát, melyek jó választás hiányában többször megfordulnak szinpadunkon, de a melyeknek lefordítását nem lehet iveresítettség nélkül egyébként tartani. Az előadásnál különben a szerepek a lehető legjobb kezekben voltak. Jászotak Jókainé, Felekiné, Prielle Kornélia, Tóth József, Egressy, Feleki, Szerdahelyi és Szigeti. És csak e jeles szereplőknek köszönhetni az itt-ott megújuló taposót és tetszést, mi természetesen nem a műnek, hanem egyedül a játéknak szolt. Közönség nagyon szép számmal.

Hétfő, jan. 1. „Fény árnyai.“ Szomorujáték 4 felv. Irta Szigligeti. Kedd, jan. 2. „Kamilla.“ Eredeti opera 3 felv. Fáy Gusztávól.

Szerda, jan. 3. „A navarrai királynő regéi“ vagy: „A mi a hölgyeknek tetszik.“ Vigjáték 5 felv. Francziából ford. Komlóssy. Csütörtök, jan. 4. „Dinorah“ vagy: „A ploer-meli bucsu.“ Opera 4 felv. Meyerbeertől.

Hétfő, jan. 1. „Fény árnyai.“ Szomorujáték 4 felv. Irta Szigligeti. Kedd, jan. 2. „Kamilla.“ Eredeti opera 3 felv. Fáy Gusztávól. Szerda, jan. 3. „A navarrai királynő regéi“ vagy: „A mi a hölgyeknek tetszik.“ Vigjáték 5 felv. Francziából ford. Komlóssy. Csütörtök, jan. 4. „Dinorah“ vagy: „A ploer-meli bucsu.“ Opera 4 felv. Meyerbeertől.

HETI-NAPTÁR.

Table with columns for months (January, December), days of the week, and religious observances (Katholikus, Görög-orosz, Izraeliták, Nap, Hold).

Szerkesztői mondánivaló.

8021. Méhesz. G. I. A kívánt könyvek Heckenast G. könyvtáradó-hivatala által elküldettek.

8022. Mohács. Ny. D. A „Vil. tört. tankönyvének“ 12—13 füzetének megjelenését lapunk közelebbi számai már jelentették. A „M.O. és Erdély ered. képekben“ tudunkra egészen be van fejezve. A „M. életrajzi“ féléb-szakadt.

8023. Mikolecz. P. R. Csak arra figyelmeztetjük önt, hogy levele kar volt 15 kros bélyegget tenni. Január elseje óta le van szállítva a postabér. Azon összegért most 3 levelet kaphatunk öntől. Reméljük, hogy e körülmény buzdító hatással lesz valamennyi levelezőnkre. Sok, érdekes és rövid tudósítást kérünk.

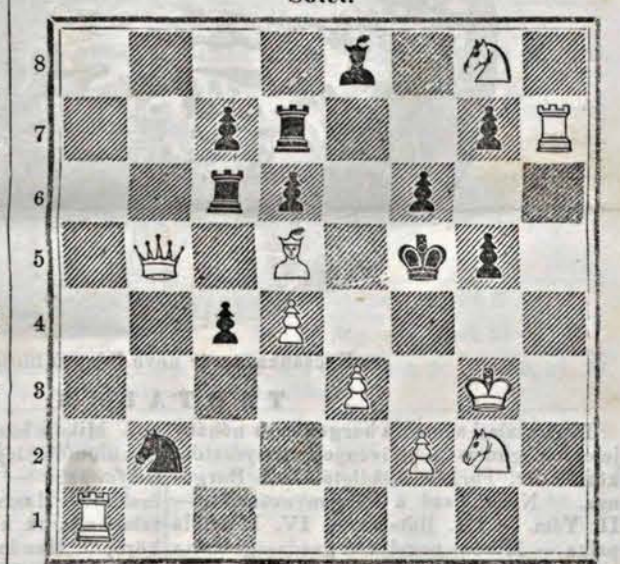
8024. Bécs. S. E. Megvalljuk, hogy a differentialis pontot még most sem vesszük észre világosan a második levélből sem. Nem látjuk azt, hogy tulajdonképpen mi az, a mit ön minden áron előfoglalónak lát a kérdéses cikkben. A szolgálati készség tökéletes bennünk, de — több világosságot kérünk! — Anyit ön kívánatára szivesen kijelentünk, hogy Vajda-Hunyad várának rajza már az 1840—48-i lapokban (?) megjelent; s hogy e rajzot azután „a fiskalis uradalom leírásával együtt Sófalyi Elek ur Saguana, András ő excejának adta át, hol ma is megtekinthető.“ — Kívánja ön, hogy még többet is mondjunk, a mit nem tudunk?

8025. Pápa. E. L. Vettük a levelet s gondunk van rá, hogy az óhaját mielőbb teljesülhessen.

8026. Több felé. A politikai tárgyú tudósítások a Politi. Ujd. következő számára maradtak.

SAKKJÁTÉK. 314-dik sz. f. — Klett J. töl (Stuttgartban).

(A Palamede-versenyen dícséretre méltott kitünő sép feladvány.) Sötét.

Világos. Világos indul, s 4-ik lépésre matot mond.

309-dik számú feladvány megfejtése. (Szirmay Jánostól.)

- Világos. Sötét. 1. Hh4-g2... h7-g6; 2. Va7-e7+... Fd8-e7; 3. Bd2-d6... tetsz. sz. 4. Fe1-v. He3-mat.

Helyesen fejtették meg. Veszprémben: Fulöp József. — Pozsonyban: Csery Gábor. — Miskolcon: Czente József. — Pesten: Rakovszky-Vagyon Judith.

Sakk-jeleink magyarázata: K=Király (König). — V=Vezér (Dame). — B=Bástya (Thurm). — H=Husár (Springer). — F=Futár (Läufer). — =: út (nimmt). — 0-0=Előszólás (Rochade) a király szárnyra. — 0-0-0=Előszólás a Vezér-szárnyra. — †=sakk.

TARTALOM.

Deák Ferencz (arckép). — A kortes-világ eredete. — Dumas és Petőfi. — A testek oszthatósága. — A maorik fegyvertáncza (képpel). — Az új háznegyszög Pesten, a színházterén (képpel). — Az ugynevezett nazarénusokról. — A magyar hírlapok 1866-ban. — Egyveleg. — Tarház: Vasárnapi beszélgetés. — Irodalom és művészet. — Ipar, gazdaság, kereskedés. — Közintézetek, egyletek. — Bal-gasatok, elemi csapások. — Mi újság? — Nemzeti színház. Szerkesztői mondánivaló. — Sakkjáték. — Heti naptár.

Felölts szerkesztő Pákh Albert. (Lak. magy.-utca 1-ső sz.)

HIRDETÉSEK.

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában Pesten, egyetem-utca 4. sz. a. megjelent, s minden könyvtár s könyvtől Magyar- s Erdélyországban kapható:

FALUSI GAZDA NAPTÁRA

1866. közönséges évre.

A FÖLDMIVELÉS, KERTIPAR ÉS GAZDASÁG
ÉVI KOZLÖNYE,

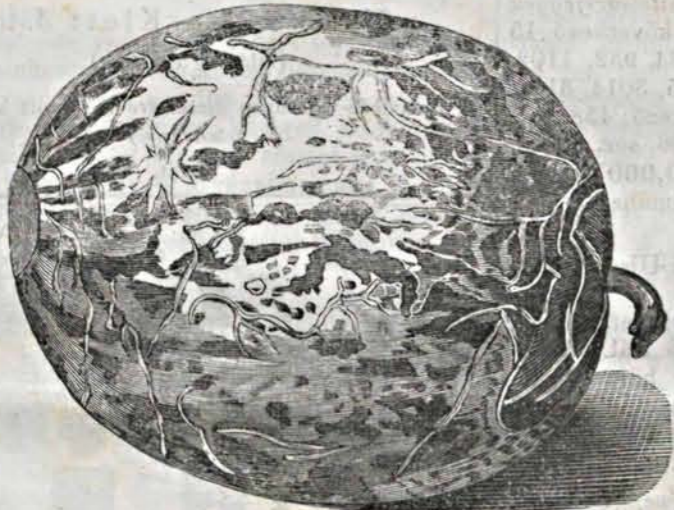
Földbirtokosok, kertészgazdák, lelkészek, iskolatanítók és gazdaságosok ajánlva.

(Gazdasszonyi teendőkkel bővítve).

Gönczy Pál, báró Nyári Gyula, Kégy Sándor, Ordódy J. Karoly, Pez Armin, Reischer Endre és Vécsy Venczel szakértő urak közreműködésével

szerkeszti **Dr. FARKAS MIHÁLY,** földbirtokos.

II-dik évfolyam. — Állandó állattenyésztési falmaptár melléklettel. Fűzve 80 kr. újpénzben.

Kacsánka, tatár neve Béaurú bútun.

TARTALOM:

Tapasztalati adatok a burgonya és néhány jelesebb gumós tápanyagok tenyésztése körül. Dr. Farkas Mihálytól. — I. Burgonya. — Néhány szó a burgonyavészről. — II. Yám. — III. Batatas. — IV. Mandula palka. — Miként nevelhető gazdasági tiszta hasznunk czéljára. — Mely gépek használata által, kivált kisebb telkes gazdaságokban? — Mely bizonyos módok által javítható a föld anyaira, hogy 5-6 mag helyett teremjen 10-12, sőt idővel 20-30 magot? — Melyíthetők-e minden földnek? — Mi haszna vnn a mélyen művelt földnek? — Miféle eszközökkel mélyíthető a föld és mifélekkel műveltessek ezután, hogy kívánt eredménye legyen. — A tejgazdaságról, vagyis: a fejtehenek takarmányozásáról, bánásmódjáról, és a tej kezeléséről. — Lovak mirenyezése. — A juhászat köréből. Miképp használtassanak ki a juhokkal a különféle legelők? Kégy Sándortól. — Selymeszet. — Apró majorság. Vécsy Venczel. — Hasznos ismeretek téra. Tapasztalati adatok a kertészet és gyümölcsészet köréből. Mandolafa. — Valami a szilvafák magról szaporításáról. — Gyökerekre való nemestés. — Az áttűtött és ki nem hajtott fák életre hozása. — Nyáron át szabadba kiültetett növények beeserepeztése (Eintopfen). — A növényeknek szababani kiültetése. — **Gazdasági könyvtár.** Ezen rovat alatt évenkénti rövid áttekintést és ismertetést adjuk a gazdasági életet érdeklő legjelesebb könyveknek, folyóiratoknak és szaklapoknak. — Magántermékek bizalmas árjegyzéke 1866-ik évre. Gazdasági magvak. — Országos vásárok és hirdetések a magyar szent korona birtokain.

Olecsobb és finomabb mint akárhol.

DIETRICH és GOTTSCHLIG

ujjonnan nyitott első be- és kiviteli üzletében, belváros, kigyóter. Teleki-palota.

„a thea-növényhez”,

THEA és RUM

nagyobb s kisebb mennyiségben adatik el.

Ezen üzlet bátorodik a legmagasabb és magas nemességnek, szintugy a t. cz. közönségnek a legfinomabb, direkt behozott legutolsó aratási kínai theakát, bécsi fontját 1 ft. 50 krtól egész 5 frtg. — kínai, orosz, karaván-theát bécsi fontját 5 ftől 16 frtg.

Különféle vegyítések a legfinomabb fajta theakból 2 ftől 8 frtg megszállva

Különös régi Jamaika-rumokat, itezéjét 1 ft. 20 krtól 2 ft. 20 krig, és az általános kedvelt brazillal rumból egy kétüzetés üveget 1 ft. o. ért ajánlani

Továbbá a legfinomabb hollandi Punes-essencia, Cognac, Arac de Batavia, Absynthe de Suisse, pezsgő, valódi angol thea-sütemények, theakészletek és kínai gyártmányok a raktárban folyvást nagy választékban tartatnak.

Egy egyszeri megkísértés elegendő, hogy mindenki a fenntmondottakról meggyőződhessen.

Arjegyzékekkel mélyen tisztelt látogatóinknak a legnagyobb készséggel szolgálunk

1470 (2-3)

Több kitüntető érme tulajdonosa.

Kärnthner-Strasse Nr. 27, Bécsben

Cs. kir. szab. vászon- és asztalnémet-gyárból.

a Himmelpfort-utca szeglet-boltjában

Küldemények mindenfelé; szállító stb.

Bel- és külföldön tetemes kivitele és szállításainal fogya ismeretes

FOGL E. vászon- és fehérmennyőgar-raktára

Kärnthnerstrasse Nr. 27, a Himmelpfort-utca szeglet-boltjában

„ZUM ERZHERZOG KARL“ Bécsben.

a t. cz. közönségnek úgy itt, mint a vidékeken is azon ritka alkalmat nyújtja, hogy a legnehezebb gyárkészítmények még a szakértőkre nézve is bámulatos jutányos áron bevásárolhatók

Levelbeli megrendelések mindenhoá pénzbeállítás, vasuti vagy posta-utánvét mellett elküldetnek.

Szabott árak jótállás mellett.

Férfi-íngek (Megrendelésnél a nyakbőség kéretik) 2 ft., 3 ft., 3 ft. 50 kr., 4 ft., 5 ft. a legfinomabb.

Női-íngek (Megrendelésnél a mellbőség kéretik) sima 1 ft. 80 kr., horgolt és svájci redős mellé 2 ft. 50 kr., himzett 3 ft. 50 kr., ausan himzett francia alaku és angol lady-alaku, ezek igen finom vászon-íngek redőkkel, betétekkel és valódi csipkével, ára csak 4 ft. 50 kr., 5 ft., 6 ft., 6 ft. 50 kr. a legfinomabb.

Vászon férfi-gatyák (Megrendelésnél a hasbőség kéretik) német 1 ft., 1 ft. 50 kr., magyar 1 ft. 75 kr., 2 ft., francia 2 ft. 25 kr., 3 ft. 3 ft. 50 kr. a legfinomabb.

12 darab vászon zsebkendő, kisebb fajta 1 ft. 50 krtól 2 ftig, a nagyobb 2 ft. 50 kr., színesek is úgy szinte czérna-batizkendők holgyeknek, és vastagszövetűek férfiaknak 3 ft. 50 kr., 5 ft., 7 ft., 10 ftig a legfinomabb.

12 darab törölköző- vagy asztalkendő 5 ft., 6 ft., 7 ft. 50 kr., 9 ftig a legszebb vászondamaszt.

80 rőfös kézfonatu-vászon fehérített és dupla czérnavászon fehérített 7 ft. 50 kr., 9 ft. 50 kr., 11 ft., 13 ft., 15 ft., 18 ftig a legfinomabb.

24 rőfös 4 széles szép hollandi vászon (6 íngnek) 11, 13, 15, 18 ft., 20 ftig a legfinomabb.

40-42 rőfös jeles szövetvászon (ágynevet vagy 12 női íngnek) 14, 15, 18, 22 ft. 24 ftig a legfinomabb.

50 és 51 rőfös hasonlíthatatlan jó rumburgi vagy hollandi szövet (kézfónatu és 1/4 széles) 20 25, 30, 35, 40, 50-60 ftig.

A pénzintézetek kamatlába alkalmat szolgáltat, hogy azon vevő, ki nyolczvan forint árut vásárol, meglepőleg finom ruhát kap ráadásul.

A levelek ekép { Kärnthnerstrasse Nr. 27, im Eckgebäude der Himmelpfortgasse czimzendők: „ZUM ERZHERZOG KARL“ Wien.

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában Pesten (egyetem-utca 4. sz.) megjelentek, és Lampel Róbert pesti, Nagel és Wischan budai könyvtáraknál kaphatók:

Atalános tanítás és tanodai NEVELÉSTAN.

Utmutatás a néptanodai tanítói hivatal czélszerű betöltésére.

A főnnálló „Tanmódismé“ (Methodenbuch) nyomán kidolgozta

HERRMANN FERENCZ, magyarrá átdolgozta

MENNYEI JÓZSEF, tanítóképző-tanár, a kalocsai tanítóképzővel kapcsolt elemi főtanoda-igazgatója.

8-rét (VIII. és 280 lap), fűzve 1 ft.

50 KIS MESE.

Jó kis fiuk és jó leányok számára.

HOFFMANN FERENCZ után közli mesélő bácsi.

Öt színezett képpel.

16-rét (97 lap), kemény kötésben 80 kr.

A MAGYAR NÉP DALAI és DALLAMAI (200 dal).

Hangjegyekre tette és kiadta

SZÍNI KÁROLY.

8-rét (219 lap), fűzve 1 ft. 20 kr. Vászonkötésben 1 ft. 80 kr.

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában Pesten, egyetem-utca 4. sz. a. megjelent, s minden könyvtár s könyvtől Magyar- s Erdélyországban kapható:

PROTESTANS KÉPES-NAPTÁR

1866-ik évre.

Szerkesztette **BALLAGI MOR,** tanár.

XII. évfolyam. — Bolti ára 50 kr. újpénz.

TARTALOM:

Fény- és gyásznapok a magyar protestantizmus történetéből. — Bethlen Gábornak háladó éneke, melyet irt az ő ellenségén győzdelme után 1618-1629. — Fabbó Endre (Képpel). — Mese a három gyűrűről. — Képek az életből. — Mesterség az aranybánya. — Tudomány az aranybánya. — Gazdász az aranybánya. — A meghalt anyarozékpe előtt, egy viharos éjen. — Gróf Degenfeld-Schomburg Imre. (Képpel). — Emékkövek. — Dessewffy Ottó életrajza. (Képpel). — Eleimnek. — Könyvészeti kalauz. — Főtisztelteti Zsarnay Lajos urnak, a tisztánimeni helv. hitv. egy-kerület superintendensének rövid életrajza. (Képpel). — Az estharangok. — Párbeszéd az egyházi épületek biztosságáról. — Kalászkó a nevelés mezejéről. — Jette leánya. (Héber ale-gia). — Egészégi tanácsadó. — A nemzet-élete és jölete. — Athénak hatá az egészségre. — A táncz. — A tulhajtott birtal ellenszerei. — Az ivó-vizről. — A gőzfűrdők. — A zene. — Ilőjölő állatok. — A családanya. — Protestáns egyházi és tanodai tiszti névtár. — Országos vásárok és hirdetések a magyar szent korona birtokain.

Uj bolt-nyitás.

Takátsi János

„A VÖLEGÉNYHEZ”

czimzett, ezeltől a vácz-utczában jól ismert és a kiárulás által megszünt fehérmű kereskedése jelenleg a

kis hid-utczában, a „vastuskóhoz”

rendkívül olecsó árakon

nyitattván meg, u. m.:

2 1/4 forint férfi-vászoníngek, középfinom,

3 1/2 forint „ „ finom,

4 és 5 forint férfi „ egész finom,

3 1/2 forint nő-íngek, horgolt csikkal,

4 forint „ szegélyezett mellet,

4 és 5 forint „ himzett mellet,

nagy választék gyermek-, flu- és leány-fehérműkben, rumburgi, hollandi és bórvasznak, asztalnémetű, kávéabroszok és zsebkendőkben. 1413 (6-0)

Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalában Pesten (egyetem-utca 4. sz.) megjelentek, és Pfeifer Nándor pesti, Nagel és Wischan budai könyvtáraknál kaphatók:

ERDÉLYORSZÁG TÖRTÉNETE

tekintettel mivelődésére.

Irta **SZILÁGYI SÁNDOR.**

Czímkepes kiadás. Két kötet (XV. és 462, VIII. és 511 lap), fűzve 4 ft.

AZ ÁLLAMTUDOMÁNYOK ENCYCLOPAEDIAJA.

Irta **MOHL RÓBERT,** fordította **LÖW TÓBIÁS.**

Nagy 8 rétt (496 lap), fűzve 4 ft.

A hamburgi, londoni, párisi, müncheni és bécsi érmeikkel kitüntetve.

A KORNEUBURGI MARHAPOR

marhabetegségek s marhavész ellen

a legnagyobb eredménnyel használható; az ellenállási erőt gyámoltítja s minden dögös befolyásoktól megóvjaa, gátot vet továbbá mindazon betegségeknek, melyeknek legtöbbször a marhák kivéve vannak; kitünő hathatóságot igazolja különösen lovaknál a mirigy, torokfájás, belgörcs s zablás hiány eseteiben. Szarvasmarhákknál: a vérjés, szélhas, s a tej megjobbitásánál, nagy hatást gyakorol továbbá a borjuszalkalmával; juhoknál feletté ajánlatos a májgiliszta eltávolítására s az altesti bántalmak minden nemében.

Valódi minőségben kapható **PESTEN: Török József** gyógyszerésznél király-utca 7. sz. a., **Thalmayer és társa,** s **Halbauer** testvérekénél. **BUDAN:** az udvari gyógyszerésztárban, s Magyarország legtöbb városában, melyek hirnapilag időről-időre közöltetnek. 1458 (8-8)

Vászonárak végképeni eladása Bécsben.

A rumburgi vászonárak raktárában egy bukott kereskedő es 6000 megéből átvett valódi rumburgi, hollandi és szilázai vásznak, rumburgi asztalkészletek, törülközők, színes kanavásznak, 2000 tucztából álló legszebb vászon- és batiz-zsebkendő, 22.000 darab legkitünőbb s legujabb szabású

női- és férfi-íngek

50% a gyáriáron alól olecsóbbért

a vászonárak valódisága s teljes rőfmérték biztosítása mellett — hogy azok mielőbb pénzre tétethessenek, — végleg el fognak adatni.

Levelbeli megrendelések, a pénzzösszeg beküldése vagy postai utánvét mellett azonnal s lelkisime etesen fognak teljesíteni. A megrendelési levelek következőleg lesznek czimzendők:

„S. METH in Wien, Rothenurmstrasse Nr. 29.”

Kívánatra mustrák is küldetnek. — Férfi-íngek megrendelésénél a nyakmérték szükségeseltetik.

Fehér és színes shirtingférfi-íngek francia melletttel, igen finomak, 2ft. — 2ft. 50krig a legfinomabbak.

Férfi-íngek a legjobb rumburgi vagy hollandi vászonból abja 2, 3, 4-5 ftig a legfinomabbak, melyek ára ezeltől kétannyi volt.

Férfi gatyák valódi rumburgi vászonból dbja: magyar 2 ft., félmagyar 1 ft. 50 kr.

Női-íngek, rumburgi vagy hollandi vászonból, egyszerűek darabja 1 ft. 80 kr., himzették 2 f. 80 kr a legfinomabbak, melyek ára ezeltől kétannyi volt.

Női-íngek rumburgi vagy hollandi vászonból finom himszelű darabja 3 ft. 50 kr., 4-5 ftig a legfinomabbak, melyek ára ezeltől háromannyi volt.

1 tuczt kisebbszűrű fehér vászon-zsebkendő, ezeltől 2-4 ftig, most csak 1 ft. 20 kr. 2 ftig.

1 tuczt nagyobbiszűrű fehér vászon-zsebkendő, ezeltől 4-8 ft., most csak 2 ft. 50 kr. — 4 ftig.

1 tuczt finom nagy rumburgi vászon-zsebkendő, ezeltől 10-15 ft., most csak 5-7 ft.

1 tuczt finom dama z kávész-kendő, fehér és hamuszínű, ára most csak 2-3 ftig a legfinomabbak.

1 damasz asztalteríték 6 személyre, most csak 5, 6, 7 ft. — 8 ftig a legfinomabbak.

1 damasz asztalteríték 12 személyre, most csak 10, 12, 15-16 forintig a legfinomabbak.

1 db. mosható kanavászón ágynevetre, ára most csak 8, 9-10 ftig.

1 tuczt jóféle cseléd- vagy konyhakendő, most csak 2 ft. 50 kr.

1 tuczt damasz asztalkendő vagy damasz tő-ülkőző most csak 5, 6, 7-8 forintig a legfinomabbak.

1 vég 30 rőfös jóféle fehér fonatu-vászon, ezeltől 18 ft., most csak 8 ft. 50 kr.

1 lepedő varrás nélkül finom rumburgi vászonból 2 rőf széles, 3 rőf hoszu, most csak 3 ft.

1 vég 30 rőfös kitünő kraszvászon, ezeltől 22 ft., most csak 10 ft. 50 kr.

1 vég 37 rőfös kézifonatu-vászon, ezeltől 28 ft., most csak 13 ft.

1 vég 30 rőfös rumburgi vászon, ezeltől 30 ft., most csak 15 ft.

1 vég 40 rőfös hollandi czérnavászon, ezeltől 28 ft., most csak 14 ft.

1 vég 38 rőfös rumburgi czérna-vászon, ezeltől 35-40 ft., most csak 15-18 ftig.

1 vég kitünő minőségű rumburgi vászon 8ingre, ezeltől 50-40 ft., most csak 15-18 ftig.

1 vég 50 rőfös hollandi vászon, ezeltől 40-50 ft., most csak 18-24 ftig.

1 vég 50 rőfös legfinomabb irlandi vászon, ezeltől 50 60 ftig, most csak 25-30 ft.

1 vég 54 rőfös legkitünőbb minőségű rumburgi vászon, ára most csak 20, 23, 25, 27, 29, 33, 36, 40-50 ftig a legfinomabbak.

Mesés olecsó árért eladotnak még 1/4 és 1/2 széles vásznak lepedőkre varrás nélkül, vászon és pamutcsinvat, kávéskendők, perkiálók, matracszinvat, fehér és sárga nanking, valamint a megszűnt legfinomabb francia színes és alakított cachemir asztal- és ágyterítőkre, az asztalterítők darabja 5, 6, 7, 8-9 ftig, az ágyterítők 6, 7, 8, 9-10 ftig adatkul el. 1452 (4-6)

Órák mint ünnepi ajándék.

LECHNER JÓZSEF

ÓRÁS

hirneves, legrégibb s itt 1808. év óta fenálló s legujabb időben megnagyobbított helyiségében Pesten, vácz-utca 5-dik sz. alatt, a „nádorhoz” czimzett szálloda mellett, dúz választékban s szokásos jótállás mellett a legolecsóbb árért kaphatók: legjobban szabályozott schweizeri henger-, horgony-, chronométre és remontoir zseborák, ez utóbbi kules nélkül felhuzattal, savonett kettőstokkal, horgonyórák kristály üveggel, s legujabb mintá szerint készített órák holgyek számára; továbbá francia bronz-, márvány-, onix-állványú és utazó-órák, ébresztők, melyek egyszerűsággal órák használhatók, s minnennyire saját készítményű ingó-órák. Ugyanott minden az óraművészet szakába vágó kijavítások is elfogadotnak s jótállás mellett pontosan teljesítetnek.

Vidéki megrendelések utánvét mellett szinte gyorsan teljesítetnek.

1419 (11-12)

GRIMAULT és TÁRSA gyógyszerészek

Matico-injectiója és matico-tokocskái

PÁRISBAN (Rue Richelieu 45).

Uj gyógyszer, mely a Perui matico-fa leveleiből van készíteve a gonorrhoe gyors és oaalhatlan gyógyítására a nélkül, hogy a belső részeken feszültséget vagy gyuladást idézne elő. Dr. Ricord s a párisi orvosok többje ezen szer meglezése óta minden más gyógyszerüket mellőznek. Az injectio, a betegség kezdetkor a tokocskák idült eseteiben, mikor a copahú, cubeba s más érczes alapokon fekvő injectio hatása eredmény nélküliek maradtak — alkalmaztatik. — A főraktár létezik **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél, Pest király-utca 7. sz. a. 1895 (8-32)

Az első magyar SELYEM- ÉS NEMEZ-KALAP GYÁRI-RAKTÁRÁBÓL

Skrivan Vincze PESTEN.

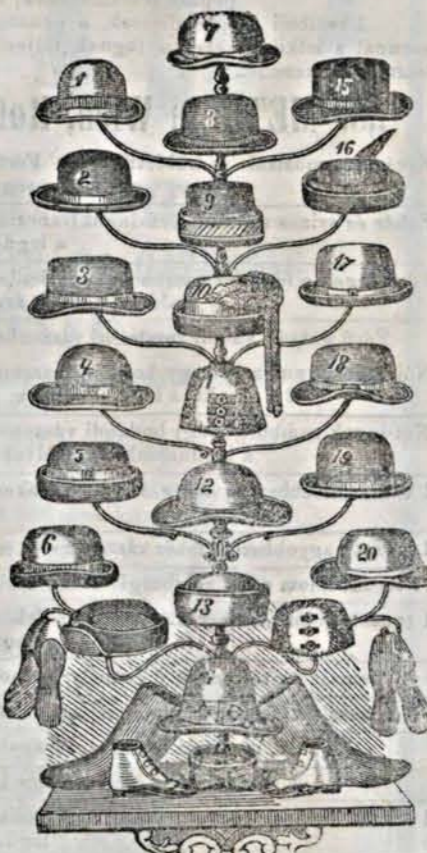
Főraktár: kigyó-tér. Gyári helyiség: stáció-utca 34. szám alatt.

Nagy választékú raktár, mindennemű selyem- és nemezkalapokból, urak, urhölgyek és gyermekek számára, saját és külföldi gyártmányok, kelme-vadászkalapok, házi- és vadászkalapok, kucsmák, nyakkendők, ufi-nemez-topánkák, ugyiszer nemez-czipők bőrtalppal, papucsek és egészségügyi nemezkalapok.

Az összes formák az alanti számok szerint kaphatók. Vidéki megrendéseknél a mellette álló számok pontos kitétele mellett, még a kalapok árát, színet és a fejnagyságát megjelölni kérem.

Kalapok festés, tisztítás vagy dívatóság végett a legnagyobb készleget el fogadtatnak és gyorsan elkészítetnek.

1. szám legújabb forma, egész kemény, fekete vagy szürke színben 3, 4-5 ftig.
2. " széles karimával, egészen lágy, fekete vagy szürke színű 3, 4-5 ftig.
3. " kemény, fekete vagy szürke színben 2 ft. 50 kr., 3-5 ftig.
4. " egész kemény vagy szürke színben 2 ft. 50 kr., 3-5 ftig.
5. " félkemény vagy szürke színben selyemmel bélelve 2 ft. 50 kr. 3, 4-4 ft. 50 kr., selyem- és bársonnyal kevertre 4 ft. 50 kr. - 5 ftig, legfinomabb 6 ft., nem bekerítve 2 ft. 50 kr., 3-4 ftig.
6. " félkemény vagy egész lágy, fekete és szürke színben 3 ft. 50 kr., 4-5 ftig.
7. " félkemény vagy egész lágy 2 ft. 50 kr. egész 3-4 ft. 50 kr.
8. " félkemény vagy egész lágy 3-5 ftig.
9. " Inaskalpag fekete kemény 3, 4, 5, 6 ft.

10. szám kocsis-kalap csak feketén és kemény 2 ft. 50 kr., 3-6 ftig.
 11. " Kucsma 2 ft. 50 kr., finom Astrikán 5 ft., Persian 5, 6-8 ftig.
 12. " Kalap ok tisz. papok számára egyszerű 4-5 ftig, selyem-nemezéből finom 5-6 ft.
 13. " Egész lágy, fekete 3, 3 ft. 50 kr., 4 ftig, szürke 2 ft. 50 kr., 3-4 ftig, zold 4 ft., barna 2 ft. 50 kr., 3 ft. 50 krig.
 14. " Vadász kalap lemezből-szürke, zold t. kerítve egész lágy, stájerforma, finomul felezédfára 6 ft., szürke nemezéből 3, 4-5 ftig, zold nemezéből 3, 4-5 ftig.
 15. " Selyem-kalap fekete kemény 3, 4-5 ft. 50 krig.
 16. " Selyem-kalap fekete kemény 3, 4-5 ft. 50 krig.
 17. " fekete és szürke félkemény, egész lágy 3, 4-5 ft.
 18. " egész kemény, fekete csak 3, 4-5 ft.
 19. " fekete félkemény, egész lágy 4-5 ft.
 20. " Utazó forma, széles, lágy vagy félkemény, világ, szürke, sötét zold, fekete vagy szürke 2 ft. 50 kr. 3-5 ft.
- Gyermekkalapok kaphatók, 4. számú egész kemény, fekete kocsikás szalaggal, vöröses fekete vagy fehér 2 ft. 50 kr., 3 ft. 50 kr. 5. számú fekete vagy szürke, selyem vagy bársonnyal felékészítve 3 ftal, vekony szalaggal 2 ft., 2 ft. 50 kr. 3 ftig, 7. számú fekete vagy szürke 2 ft., 2 ft. 50 kr. 3 ft. Legkisebb gyermekek számára felálló karimával, fekete vagy szürke 2 ft. 50 kr. 3 ft., színt olyanok tiszta fehér 5-6 ftig.

Nagybani és darabonkinti eladás.

Dr. OCSVARY EDE,
nagy-mihályi orvos,
mint a skrofula és sápkór biztos gyógyítója, ezennel köztudomásra jutattja, hogy jelenleg Pazonyban (Szabolcs megye) időzik: elfogva fel-szólítottak mind azok, kik a fe tőbb említett betegségekben szenvednek, hogy orvosi tanács és gyógyítás végett forduljanak őhozzá. Rendes lakása Nagy-Mihály. 1471 (1)

Kerestetik
a Sopron-Kanizsai vaspálya mentében vagy a Balaton vidékén e y alkalmas lakással el-látott fertály vagy féltelek birtok azonnali megvásárlására. — Elfogadtatik az értesítés e cím alatt: K. S. urnak Pesten, poste restante. 1472 (1)

Titkos 1412 (7-0)
betegségeket
még macacs és üdült bajokat is egy kóródban, mint magán gyakorlat folytán több ezer betegen legjobbnak bizonyult mód szerint, sokszor a nélkül, hogy a beteg hivatalosan vagy életmódjában gátoltnak, gyökéresen, biztosan és gyorsan gyógyít Med. dr. Helfer Vilmos
Pest, király-utca 27. sz. Medetz-házban, 1-ső emelet. délelőtt 7-9-ig, délután 1-4 óráig
Díjazott levelekre azonnal válaszolnak, s kívánatra a gyony-szerek is megküldetnek.

Mindennemű takarópapíros (Makulatur)
kapható Pesten, egyetem-utca 4-ik sz

Nines többé Dorsch májola! GRIMAULT és TÁRSA gyógyszereszek **JÓDTARTALMU RETEK-SZÖRPJE** PÁRISBAN (Rue Richelieu 45).
Azon sok nemű szerek közt, melyek javaslatba hoztattak, hogy az oly kellemetlen izu s formája által a betegre nézve oly kiállatlan hal májo aj mással pótolássek, tagad-hatatlannal eddig a Grimault-féle jódtartalmu retek-szörpje bizonyult be a legkiválóbbnak s a czédnek tökéletesen megfelelenek. Annak jótékony hatása különösen mellbetegségek-ben, aszkór, anémia, lymphati és skrofula-bántalmakban mindenkor igazolva lón; a gyom-rot nem rohanja meg, az étvágyra ingerledeg hat, s különösen gyermekneknl a bőr szin-telenség s ernyedsége esteiben, melyhez gyakran a nedvek megromlása is csatlakozik, valamint a nyakmirigy kifejedése ellen eredménytel használhatik.
A retek-szörp a párisi orvosi gyakorlatban nem régt vététe t alkalmazásban s ma már a legkitünőbb orvosok által naponkint mint vértisztítószert a legkiválóbb eredménnyel rendeltek.
A jódtartalmu retek-szörp alapja a kerzi széssa nedve (nasturtium), a reteké, a torma (cochleria) mindkettő elismert tulajdonságu anticorbutale növény, melyek termézetü állapotban iblant s kénkövet tartalmaznak, s melynek neve a készítmény hat-hatóságáról s a bevévés könnyűségéről a megnötteknél épen úgy mint a gyermekneknl elősegítését nyújt. Bazin s Caenave a „St.-Louis“ kórház orvosi Párisban a jódtartalmu retek-szörpöt, támaszkodva az azzal tett számtalan sikeres gyógyered-ményekre — különösen a bőrbetegségeket minden nemében ajánlják. — A főraktár létezik **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél, Pest király-utca 7. sz. a. 1394 (6-32)

Tiszteletteljes megemlítésel a londoni ipar-kiállításon kitüntetve.
Dr. POPP J. G.
gyakorló fogorvos, cs. kir. ausztriai legf. szab., első amerikai s angol szabadleveles
ANATHERIN-SZAJVIZE
Bécsben, Stadt Bognergasse Nr. 2. 1456 (2-6)
Egy üveg ára 1 ft. 40 kr.
Kapható PESTEN: **Török József** gyógyszerésznél király-utca 7-ik sz. a.; — to-vábbá Molnár, Unschuld, Lueff, Oswald és Vértessy uraknál.
BUDÁN: Az udvari gyógyszerésztárbán és Rath gyógyszerésznél Tabán.
Ezen kitünő készítmény 14 évi fennállása óta még Európán tul is a legnagyobb elterjedést s hírnevet vívta ki magának, s annak hasznáása a fogfájásnak minden nemei, továbbá a száj puharásás betegségei, ingó fogak, könnyen vérző beteg-fog-yus, csontszűs és súly ellen a legjobbnak bizonyult be; feloldvaszja a nyálkát, mely által a fog-kő képződése meggátolatik, a szájirt jobbitja, s arra fristoleg hat s így minden kellemetlen büzt, melyek mesterséges vagy üres fogaktól, ételek vagy do-hányzástól származnak, gyökeresen eltávolít. Minthogy az anatherin-szajviz a fogakra s a szájrészekre sem bántógat, sem pedig maroglat nem hat, ennél fogva az mindenkor mint száj tisztító-szer a legnagyobb szolgálatot teszi s a szájrészeket a késő korig teljes egészség s frisségségen fenntartja; kitünő orvosi egyéniségek bizo-nyítványai annak árthatatlan- s ajánlatosságát elismerték, s az számtalan hírneves orvos által rendeltetik.
Anatherin fog-pásta 1 szelencze ára 1 ft. 22 kr.
Fog-ólom, az üres fogak betöltésére 1 doboz ára 2 ft. 10 kr.
Növényi fogpor 1 tok ára — 63 kr.

Gyermek vászonnemű-készletek,
u. m.: ingek, labrava'ok, korsettek, ellenzök, piqúé-takarók, kötött főkötők s a t.
Keresztelő-vánkosok és zubonykák
fonott vagy vas bölcsök, egészen felszerelve minden áron.
Női vászon-készletek,
ágyneműek, nappali és éjjeli ingek, nadrágok, kors ttek, fésülő-köpenyek, zsebkendők, s. oknyák s a t. asztalneműek, törülközők s a t.
Kész mennyasszonyi készletek
bármely áron, mennyasszonyi ruhák selyemből vagy illusioból, és mítus koszoruk.
Finom himzések, fehérneműek, csipkék,
gallérok és kézelők, főkötők, hálók, szövetek, széklet és betétek s a t.
Függönyök és függönyszöveteket
ajánl
TÜRSCH F.
Pesten, váci-utca 19-ik szám a., a nagy Kristóf mellett.
Megrendelések postai útánvét mellett gyorsan teljesítetnek.
Részletes árjegyzékek bérmentve. 1319 (9-0)

Olcsó és czélszerű ajándékok
HARIS PÁLNAI
Pesten, Deák Ferencz-utca 15. sz. alatt kaphatók, u. m.:
1 lelvémszó vasép fa-alappal 4 ft. 50 kr., minden szükségletekkel tökéletesen ellátva 6 ft. egész 7 ftig. Egészen vasból vas alappal 14 ft., minden szükségletekkel ellátva 17-18 ft.
100 db. 8-ad levélpapír csak — ft. 45 kr.
100 " " vastagabb — ft. 65 kr.
100 " " vastag angol 1 ft. — kr.
100 " " legvastag angol 1 ft. 40 kr.
100 " csipkeszélű szines zo-mánccs és dombor-nyomatott szélű 1 ft. 60 kr.
100 " szines levélvek 1 ft. — kr.
100 " gyászszegélyű 1 ft. 10 kr. — 1 ft. 60 kr.
100 " levélpapírokra alkalmazandó photo-graphia 3 ft.; a papirt lehet bármelyikét hozzáválasztani, e végre 1 jó példány ki-vánatos beküldeni. E levélpapírokhoz kellő borítékok 100-a 30 krtól 1 ftig kapható.
100 dombor nyomásért 2 előbetűvel vagy 2 szóért csak 12 kr.
100 dombor szines monogrammért vagy 2 szóért avagy egy szóért arabesquebe foglalva csak 1 ft. fizetendő.
100 dombor nyomatu látogatójegyek 80 kr.
100 finom fekete könyvnyomat 1 ft. — kr.
2 soros nyomat 1 ft. 50 kr.
3-soros nyomat 2 ft. — kr.
100 pecsétostja saját arczkép-pel fényképleg 3 ft. — kr.
6 darab Hermesféle rajzminta, minden nemből vegyítve 30 kr.
1 nagy negyedéves minta 20 kr.
1 fél éves minta 40 kr.
Mindennemű rajzeszközök, rajzpapírok leg-olcsóbban kaphatók. 1464 (5-0)

Kiadó-tulajdonos Heekenaszt Gusztáv. — Nyomatott: saját nyomdájában Pesten, 1866 (egyetem-utca 4-ik szám alatt).

Pest, január 14-én 1866.

Elfizetési feltételek 1866-dik évre: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. — Fél évre 5 ft. Csupán Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft. — Csupán Politikai Ujdonságok: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft.

Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokat illetőleg, 1866. január 1-től kezdve: Egy, négyezer hasábjott petit sor ára, vagy annak helye egyszeri ígdtáznál 10 kr.; háromsor- vagy többszöri ígdtáznál csak 7 krtb számítottatik. — Külföldre nézve kiadó-hivatalkunk számára hirdetményeket elfogad, Hamburg és Altonában: Haasenstein és Vogler. — M. Frankfurthban: Jaeger könyvkereskedése; Bécsben: Oppelik Alajos. — Bélyeg-díj, külön minden ígdtás után 30 kr.

Ocsvai Ferencz.

A mostani erdélyi országgyűlés egyik kitünő tagjának arczképét mutatjuk be olvasóinknak. A közelmúlt szomorú emlékezetű években a legheresebb megpróbáltatások tüzeben megdedzett hazafiai szilárd jellem ez, kinek halántékait egész Erdély közvéleménye a tisztelet és elismerés koszorújával méltán körülfonta; ki hazánk közéletében mint képzett jogtudós, kitünő tollu publicista s közszeretben álló tanár már régóta legtevékenyebb részt vesz, s egyike azon jeleseknak, kik helyöket minden körülmény közt példászerűen betöltötték.

hivta meg munkatársul, miután néhány dolgozata által már előbb magára vonta Ocsvai a figyelmet. A journalistika azonban ez időben nem teremthetett számára babé-rokat. Az 1841-diki országgyűlés után nevezetes átalakuláson mentek keresztül a pártok Erdélyben. A konzervatívek felülkerekedtek. Keménynek és Kovács Lajosnak, hogy a lap fennállhatását a kormány meg ne akadályozza, felsőbb intézés folytán meg kellett válni a „Hiradó“tól, melynek vezetését ők a szerkesztővel Méhessel egyetértve, Ocs-

kormányzékai tanácsosok voltak a cenzorok, de azokról sem lehet állítani, hogy a szabad szó és ellenvélemény iránt türelmesek lettek volna, s megtörtént, hogy egy ivról mind a 12 hasábot is kitörölték.

Ocsvai 1844-ben ügyvédi szigorlatot tett le, kitünő eredménnyel, néhány pört is folytatott, de nem lett gyakorló ügyvéd. Sorsa a „Hiradóhoz“ kötötte.

1848-ig a szerkesztés s a megyei élet között oszlott meg minden tevékenység. Mint az oppositio tagja, zaj nélkül, de buz-gón munkálkodott azoknak az eszméknek terjesztésében, melyek 1848-ban a népfelszabadulás és közteher-viselés által nyertek megteste-sülést.

OCSVAI FERENCZ

Ocsvai Ferencz 1819. febr. 4-dikén született Csomafáján, Doboka vármegyében. Atyjától, ki kisbirtokú táblabíró volt, nyerte az első oktatást, s midőn 1827-ben a kolozsvári ref. főis-kolába vitték, a nyolcz éves fiu már egy-két római klasszikust olvasott, s Ovidiusból és Virgi-liusból egész fejezeteket el tu-dott, az eredeti szöveg szerint és értve, könyv nélkül mondani; atársalgási nyelv pedig atyjával a deák volt. Iskolai pályáján az akkori időben latin nyelven irt pályamunkáival több ízben ju-talmat nyert. Végzett a régi tandrendszer szerint két évi philosophiát, két évi jogot, két évi theologiát; volt egy évig köztanító. 1841-ben lépett ki az iskolából s azonnal fölesküdt kir. táblai írnoznak.

Pályája választására elhatá-rozó befolyással volt az 1834-ik év, élénk közgyűléseivel s a ko-lozsvári országgyűléssel. Wesse-lényi Miklós, Kemény Dénes, Szász Károly szónoklatai mely benyomást tettek az ifju lelkére. Legfőbb vágya az volt, hogy egykor ő is táblabíró lehessen; ezt 1842-ben érte el, a mikor Doboka- és Kolozsvármegyében táblabíró, vagyis juratus assessor lett.

1848 tavaszán, e nagy remé-nyekkel teljes idoszakban át-vette a „Hiradó“ szerkesztését és kiadását a maga kezére s folytatta nov. 16-kaig, mikor a császári sereg elől Kolozsvárról ő is kivonult.

A márcziusi napokban a ki-tünő erdélyi államférfi, id. gróf Bethlen János vezetése alatt, Erdély történeti, politikai és statistikai viszonyairól készített egy munkát, melyet az uniót előkészítő anyagul, a pozsonyi országgyűlés vezéregyéniségei-nek kezeibe szolgáltatattak.

Meg kell említenünk, hogy utcazi kravallokbán, zavargá-sokban nem hogy része lett volna, de azoknak, a hol csak lehetett, elejét venni, lecsillapi-tani igyekezett. Melke egész he-vével csüngött az uj korszak szabadság-eszméin, de vissza-szorzadt kikapcsoltságaitól.

A novemberi kivonulás után beállott közhonvédek a Krasz-namegyében állomásozott 31-ik zászlóaljba, melynek őrnagya Tóth Ágoston volt, s részt vett azon csatározásokban, melyeknek eredményeül Bem Kolozsvárt visz-szafoglalta. Zászlóalja, Zsibórol kiindulva, Kővárvidékén át Dézs felé első volt, mely karácsony első napján este Kolozsvárra, a lakosság kitörő örömmülvánításai mellett, bevonult.

vaira és Vida Károlyra bízták. Rövid idő mulva, néhány szabadabb hangu czikke miatt Vidának is távoznia kellett. (E fényes tehetségű journalista, mint tudva van, később a konzervatívek táborába lépett át.) Ocsvai egyedül maradt, s a nélkül, hogy a lap eddigi elveiből valamit feladott volna, küzködött a cenzurával 1848-ig. Akkor kir-

Az 1841-diki országgyűlés alatt szintén Kolozsvárt volt, s következő évben Méhes, az akkor B. Kemény Zsigmond és Kovács Lajos által oly jelesen szerkesztett ellen-zéki közlöny, az „Erdélyi Hiradó“ mellé